ผลของบรรยากาศในกระบวนการอบอ่อนแบบกะต่อสเกลออกไซด์และการกัดผิวด้วยกรดของเหล็กกล้า ไร้สนิมเฟร์ไรต์แผ่นรีดร้อนเกรด AISI 430

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลหการและวัสดุ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University Effect of Batch Annealing Atmosphere on Oxide Scale and Pickling Behavior of Hot Rolled AISI 430 Stainless Steel

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Metallurgical and Materials Engineering Department of Metallurgical Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2016 Copyright of Chulalongkorn University

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของบรรยากาศในกระบวนการอบอ่อนแบบกะต่อสเกล
	ออกไซด์และการกัดผิวด้วยกรดของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์
	ไรต์แผ่นรีดร้อนเกรด AISI 430
โดย	นายณัฐพจน์ เกษมโกเมศ
สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการและวัสดุ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.กอบบุญ หล่อทองคำ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

_____คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

_____ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา วิสุทธิพิทักษ์กุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.กอบบุญ หล่อทองคำ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปัญญวัชร์ วังยาว)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร.เอกรัตน์ ไวยนิตย์)

ณัฐพจน์ เกษมโกเมศ : ผลของบรรยากาศในกระบวนการอบอ่อนแบบกะต่อสเกลออกไซด์ และการกัดผิวด้วยกรดของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์แผ่นรีดร้อนเกรด AISI 430 (Effect of Batch Annealing Atmosphere on Oxide Scale and Pickling Behavior of Hot Rolled AISI 430 Stainless Steel) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.กอบบุญ หล่อ ทองคำ, หน้า.

้วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือ การศึกษาผลของบรรยากาศการอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติ ไฮโดรเจน และไนโตรเจน ที่อุณหภูมิ 850℃ เป็นเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง ต่อ การเกิดออกไซด์ และการกัดกรดของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์รีดร้อนเกรด 430 ใช้เทคนิค Grazing incidence x-ray diffraction (GIXRD) และ energy dispersive X-ray (EDX) ในการตรวจสอบ ชนิดของสเกลออกไซด์ที่เกิดขึ้นที่ผิวชิ้นงาน ใช้กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสงตรวจสอบความหนาของขั้น ออกไซด์ ใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดศึกษาลักษณะออกไซด์ ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ ภาพ PANASIS ในการวิเคราะห์ปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิว ผลวิเคราะห์ด้วยเทคนิค GIXRD EDX พบสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่เป็นรูพรุนชนิด Fe₃O₄ และออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่น และ ชนิด FeCr₂O₄ บนชิ้นงานก่อนนำไปอบอ่อนแบบกะ ชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ พบ สเกลออกไซด์ชั้นนอกที่เป็นรูพรุนชนิด Fe₂O₃ และออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่นชนิด (Fe,Cr)₂O₃ ชิ้นงาน ้ที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน พบสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่เป็นรูพรุนชนิด Fe₃O₄ และ ออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่นชนิด FeCr2O4 ชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน พบสเกล ออกไซด์ชั้นนอกที่เป็นรูพรุนชนิด Fe₃O₄ และออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่นชนิด (Fe,Cr)₂O₃, FeCr₂O₄ หลังจากการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศในโตรเจนพบความหนาของชั้นสเกลออกไซด์ที่เป็นรูพรุนมี ้ค่ามากที่สุดรองลงมาคือหลังอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ และไฮโดรเจนตามลำดับ หลังจากการ อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติความหนาของชั้นสเกลออกไซด์ที่หนาแน่นมีค่ามากที่สุดรองลงมา คือหลังอบอ่อนแบบกะในไนโตรเจน และไฮโดรเจนตามลำดับ ภายหลังการกัดกรดพบออกไซด์เหลือ ้ค้างมากที่สุดในชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ รองลงมาคือ ชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะใน ในโตรเจน และไฮโดรเจนตามลำดับ หลังกัดกรดน้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปของชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไฮโดรเจนมีค่ามากที่สุดรองลงมาคือ ชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ และ ในโตรเจนตามลำดับ ตรวจพบการกัดกร่อนตามขอบเกรนหลังการกัดกรดชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติ และไนโตรเจน

ภาควิชา	วิศวกรรมโลหการ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการและวัสดุ	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
ปีการศึกษา	2559	

5770169021 : MAJOR METALLURGICAL AND MATERIALS ENGINEERING KEYWORDS: BATCH ANNEALING / OXIDE SCALE / HOT ROLLING / AISI 430 / PICKLING

NATTAPOJ KASEMKOMASE: Effect of Batch Annealing Atmosphere on Oxide Scale and Pickling Behavior of Hot Rolled AISI 430 Stainless Steel. ADVISOR: ASSOC. PROF. GOBBOON LOTHONGKUM, Ph.D., pp.

The main purpose is to study the effects of batch annealing in air, hydrogen and nitrogen at 850°C for 20, 25 and 30 hr. on oxide scale formation and pickling of the AISI 430 hot-rolled stainless steel. Grazing incidence x-ray diffraction (GIXRD) and energy dispersive X-ray (EDX) were used to characterize oxide scales after batch annealing process. The oxide scale thickness was observed by optical microscope. The oxide scale morphologies of the studied specimens were investigated by scanning electron microscopy (SEM). Atter pickling, the remaining oxide was determined by using image PANASIS program. Results from GIXRD and EDX showed the outer porous Fe₃O₄ oxide and the inner compact FeCr₂O₄ oxide on the asreceived specimens and after batch annealing in hydrogen specimens. After batch annealing in air, the outer porous Fe₂O₃ and inner compact (Fe₂Cr)₂O₃ oxides were found. After batch annealing in nitrogen, the outer porous Fe_3O_4 oxide, and inner compact (Fe,Cr)₂O₃ and FeCr₂O₄ oxides were found. The outer porous oxide scale after batch annealing in nitrogen is thicker than that after batch annealing in air and hydrogen, respectively. The inner compact oxide scale after batch annealing in air is thicker than that after batch annealing in nitrogen and hydrogen, respectively. Weight change after batch annealing in air is higher than that after batch annealing in nitrogen and hydrogen, respectively. The remaining oxide scales after pickling of batch annealing in air is higher than that batch annealing in nitrogen and hydrogen, respectively. After pickling, weight change of batch annealing in hydrogen is higher than that batch annealing in air and nitrogen, respectively. After pickling, intergranular corrosion was observed in specimens after batch annealing in air and nitrogen.

 Department:
 Metallurgical Engineering
 Student's Signature

 Field of Study:
 Metallurgical and
 Advisor's Signature

 Materials Engineering
 Materials Engineering

Academic Year: 2016

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจากความช่วยเหลือของทั้งองค์กร และ บุคคลต่างๆ ทางผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กอบบุญ หล่อทองคำ อาจารย์ที่ ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมถึงคำแนะนำจากรอง ศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา วิสุทธิพิทักษ์กุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญวัชร์ วังยาว และดร.เอก รัตน์ ไวยนิตย์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณโครงการพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม (พวอ.) ของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่ให้เงินทุนสนับสนุนในการทำวิจัยตามสัญญาเลขที่ MSD 5710005 และบริษัทโพสโค-ไทยน็อคซ์ จำกัด สำหรับการเข้าร่วมสนับสนุนโครงการทุนวิจัย อนุเคราะห์สถานที่ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย และขอขอบคุณ คุณคุณวิฑูรย์ พรศิริ ประเสริฐ คุณเกียรติศักดิ์ ลีลาพงศ์อนันต์ คุณอรนันต์ อินตาพรม คุณนิภา ประเวชไพร คุณณัฐดล อุดมปณิธ และคุณศิรินันท์ วิทยาสกุลชัย สำหรับการช่วยเหลือในด้านต่างๆ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ในงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกรุณาสละเวลาให้ความรู้ คำแนะนำ ความช่วยเหลือ การแก้ปัญหา ตลอดจนเอื้อเฟื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดการทำงานวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงาน (ธุรการ) ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการใช้งานสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ ของภาควิชาฯ และช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานต่างๆ

ขอขอบพระคุณ นิสิตปริญญาโทและเอก ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกรุณาสละเวลา ให้ความรู้ คำแนะนำ และความ ช่วยเหลือตลอดการทำวิจัย

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณครอบครัวผู้เป็นที่รักและผู้ให้กำลังใจตลอดการทำงานวิจัยด้วยดีมา ตลอด

สารบัญ	

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	۹
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ຈົ
กิตติกรรมประกาศ	ຊ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของงานวิจัย	1
1.2 จุดประสงค์ของงานวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ปริทรรศน์วรรณกรรม	4
2.1 กระบวนการผลิตเหล็กกล้าไร้สนิม	4
2.2 โลหะวิทยาของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430	4
2.3 โครงสร้างจุลภาคของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 หลังจากผ่านกระบ รีดร้อน	มวนการ 5
2.4 การอบอ่อนแบบกะ Batch Annealing	5
2.5 การเกิดออกซิเดชันของโลหะ	6
2.6 เทอร์โมไดนามิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดสเกลออกไซด์	6
2.7 ออกซิเดชันของโลหะผสม Fe-Cr	8
2.8 สเกลออกไซด์ของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430	10
2.9 การกำจัดสเกลออกไซด์	11
2.9.1. การกำจัดสเกลออกไซด์ด้วยแรงกล (mechanical descaling)	11
2.9.2. การกัดกรด (pickling)	12
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	

	หน้า
บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการทดลอง	18
3.1 วัตถุดิบและสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง	18
3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์	18
3.3 เครื่องมือวิเคราะห์การทดลอง	18
3.4 ขั้นตอนการทดลอง	19
3.4.1 การเตรียมชิ้นงานก่อนการอบอ่อนแบบกะ	19
3.4.2 การจำลองการอบอ่อนแบบกะ	19
3.4.3 การกำจัดสเกลออกไซด์ออกด้วยกระบวนการยิงเม็ดเหล็ก (Shot blasting)	21
3.4.4 การเตรียมชิ้นงานก่อนกัดกรด (Pickling)	21
3.4.5 การขจัดสเกลออกไซด์ออกด้วยการกัดกรด	21
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง	23
4.1 ผลการวิเคราะห์สเกลออกไซด์บนชิ้นที่ผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะ	23
 4.2 ผลการวิเคราะห์สเกลออกไซด์ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัท 	26
4.3 ผลการวิเคราะห์สเกลออกไซด์ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศต่างๆ	28
4.4 ผลการวิเคราะห์พื้นผิวหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศต่างๆ	38
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง	45
รายการอ้างอิง	40 46
ภาคผนวก ก	50
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	.127

สารบัญรูป

บทที่ 2
รูปที่ 2.1 แผนภูมิสมดุลของเหล็กกับคาร์บอนที่มีโครเมียม 17 เปอร์เซ็นต์โดยมวล
รูปที่ 2.2 แผนภูมิ Ellingham แสดงการเปลี่ยนแปลงของพลังงานอิสระกิบส์เทียบกับอุณหภูมิ สำหรับออกไซด์ต่างๆ
รูปที่ 2.3 อัตราการเกิดออกซิเดชันกับปริมาณโครเมียมในโลหะผสมเหล็กกับโครเมียม
รูปที่ 2.4 ออกซิเดชันของโลหะผสมเหล็กกับโครเมียม10
รูปที่ 2.5 ก.ผลวิเคราะห์ด้วย EDX line scan ของชิ้นงานเหล็กกล้าไร้สนิมเกรด AISI 430
หลังจากอบที่อุณหภูมิ 800°C 1000 ชั่วโมง ในบรรยากาศ 100 เปอร์เซ็นต์ H2O10
รูปที่ 2.5 ข.ผลวิเคราะห์ด้วย EDX line scan ของชิ้นงานเหล็กกล้าไร้สนิมเกรด AISI 430
หลังจากอบที่อุณหภูมิ 800℃ 1000 ชั่วโมง ในบรรยากาศ 100 เปอร์เซ็นต์ H ₂ O10
รูปที่ 2.6 การดัดให้สเกลแตก
รูปที่ 2.7 การกัดกรดโดยใช้กระแสไฟฟ้า (Electrolytic pickling)13
รูปที่ 2.8 โครงสร้างจุลภาคตัดขวางของโลหะผสมระหว่างเหล็กกับโครเมียม 20 เปอร์เซ็นต์โดย มวล อบที่อุณหภูมิ 1000 °C ในบรรยากาศที่มี H ₂ O 10 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตรเป็นเวลา 20
ชวเมง14 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รูปที่ 2.9 กลไกการเกิดออกซิเดชั่นที่อุณหภูมิสูงของโลหะผสมเหล็กกับโครเมียมในบรรยากาศ ออกซิเจนที่มีความชื้น
รูปที่ 2.10 น้ำหนักที่หายไปของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด 430 หลังกัดกรดด้วยออกซิแดนต์ ต่างๆ
รูปที่ 2.11 ภาพถ่ายพื้นผิวชิ้นงานของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด 430 หลังกัดกรดด้วย ออกซิ แดนต์ต่างๆ ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด
บทที่ 3
รูปที่ 3.1 ชิ้นงานคอยล์ดำเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์19
รูปที่ 3.2 กราฟอุณหภูมิกับเวลาที่ใช้ในการอบอ่อนแบบกะ
รูปที่ 3.3 เครื่องยิ่งเม็ดเหล็ก

บทที่ 4	
รูปที่ 4.1 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็ก	
ตรอนแบบส่องกราด	. 23
รูปที่ 4.2 รูปภาคตัดขวางของสเกลออกไซด์ที่ผิวที่ผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะถ่ายด้วย กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง	. 24
รูปที่ 4.3 ผลวิเคราะห์ GIXRD ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะ	. 25
รูปที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นที่ผ่านการรีดร้อนงานก่อนอบ อ่อนแบบกะ	. 25
รูปที่ 4.5 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนจาก กระบวนของบริษัทถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด	. 26
รูปที่ 4.6 รูปภาคตัดขวางของสเกลออกไซด์ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัทถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง	. 27
รูปที่ 4.7 ผลวิเคราะห์ GIXRD ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนในแล้วอบอ่อนแบบกะบรรยากาศ ไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัท	. 28
รูปที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบ อ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัท	. 28
รูปที่ 4.9 ชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และ ไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง	. 29
รูปที่ 4.10 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง	
จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด	. 30
รูปที่ 4.11 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วย	
กลองจุลพรรคนแบบเซแสง	. 31
รูปที่ 4.12 ผลวิเคราะห์ GIXRD ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ปกติที่อุณหภูมิ 850°C เวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง	. 31

รูปที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบ อ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ 30 ชั่วโมง	. 32
รูปที่ 4.14 ผลวิเคราะห์ GIXRD ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง	. 33
รูปที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบ อ่อนแบบกะในไฮโดรเจน 30 ชั่วโมง	. 33
รูปที่ 4.16 ผลวิเคราะห์ GIXRD ของขึ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไนโตรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง	. 34
รูปที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบ อ่อนแบบกะในไนโตรเจน 30 ชั่วโมง	. 34
รูปที่ 4.18 น้ำหนักที่เปลี่ยนไประหว่างหลังและก่อนอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง	. 36
รูปที่ 4.19 ภาพพื้นผิวชิ้นงานหลังจากกัดกรดของชิ้นงานผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติ, ไฮโดรเจน และไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30	
ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง รูปที่ 4.20 น้ำหนักที่เปลี่ยนไประหว่างหลังและก่อนกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบ	. 41
อ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850℃ เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง	. 42
รูปที่ 4.21 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30	
ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด	. 43

สารบัญตาราง

บทที่ 2	
ตารางที่ 2.1 ส่วนผสมทางเคมีของเหล็กกล้าไร้สนิมเกรด AISI 430	4
บทที่ 3	
ตารางที่ 3.1 พารามิเตอร์ที่ใช้ในการอบอ่อนแบบกะ	. 20
ตารางที่ 3.2 สภาวะการกัดกรด	. 22
บทที่ 4	
ตารางที่ 4.1 ความหนาของชั้นออกไซด์ที่ผ่านการรีดร้อนก่อนและหลังการอบอ่อนแบบกะ	37
ตารางที่ 4.2 เปอร์เซ็นต์พื้นที่ของสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวต่อพื้นที่ผิวหลังจากนำชิ้นงานผ่าน	
การรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศต่างๆ ไปกัดกรด	. 42

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญของงานวิจัย

การผลิตเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์แผ่นรีดเย็นจากเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์แผ่นรีดร้อน หรือ คอยล์ดำ ก่อนการรีดเย็นต้องอบอ่อนคอยล์ดำเพื่อปรับโครงสร้างจุลภาคให้เหมาะสมต่อ กระบวนการรีดเย็น และลดข้อด้อยของสมบัติทางกลของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์แผ่นรีดเย็น โดยเฉพาะการขึ้นรูป [1, 3, 4]

ในกระบวนการอบอ่อนคอยด์ดำเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 จะใช้การอบอ่อน แบบกะที่อุณหภูมิ 850°C เป็นเวลา 23 – 30 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับน้ำหนักของคอยด์ดำ บรรยากาศ ในการอบอ่อนมี 3 แบบคือ อากาศปกติ แก๊สไนโตรเจน และแก๊สไฮโดรเจน บรรยากาศแต่ละ ชนิดมีจุดเด่นและด้อยแตกต่างกัน เช่น อากาศปกติไม่สิ้นเปลืองค่าแก๊ส บรรยากาศแต่ละ ในโตรเจนมีราคาถูก แต่มีประสิทธิภาพในการพาความร้อนด้อยกว่าบรรยากาศแก๊สไฮโดรเจน ดังนั้นบรรยากาศแก๊สไนโตรเจนจึงต้องใช้เวลาในการอบอ่อนนานกว่าการใช้บรรยากาศแก๊ส ไฮโดรเจน จากผลการศึกษาเบื้องต้นในเชิงสถิติ [5] พบว่า ชนิดของบรรยากาศมผลต่อคุณภาพ ผิวของผลิตภัณฑ์ภายหลังการขจัดสเกลออกไซด์ออกด้วยกระบวนการทางกลและการกัดกรด (Mechanical descaling and pickling) ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงศึกษาผลของบรรยากาศที่ใช้ในการ อบอ่อนแบบกะของคอยด์ดำเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 ต่อสเกลออกไซด์ และการ กัดกรด เพื่อหาบรรยากาศการอบอ่อนแบบกะที่เหมาะสมทั้งในการกัดกรด และราคาต้นทุนของ กระบวนการอบอ่อนแบบกะ

การศึกษาการเกิดสเกลออกไซด์หรือลักษณะการเกิดออกซิเดชันบนผิวเหล็กกล้าไร้สนิมมีมา นาน โดยปกติจะศึกษาในอากาศซึ่งมีออกซิเจน 21 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร เพราะเป็น สภาพแวดล้อมทั่วไป หรือศึกษาผลของปริมาณออกซิเจนที่น้อยกว่า 21 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร และมีไอน้ำผสมในบรรยากาศแก๊สเฉื่อยอาร์กอนหรือไนโตรเจน [1, 6-10] สเกลออกไซด์บนผิว เหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด 430 อาจประกอบด้วย Cr₂O₃, Fe₂O₃ และ spinel ของ FeO·Fe_{2-x}Cr_xO₃ (0<x<2) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของบรรยากาศ เช่น ปริมาณออกซิเจน ไอน้ำ อุณหภูมิ และอัตราการเพิ่มอุณหภูมิ [1, 7-12] องค์ประกอบสเกลออกไซด์ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อการขจัดออก โดยเฉพาะการกัดกรดที่อาจต้องใช้ชนิดของกรด ปริมาณของกรด เวลา และอุณหภูมิที่ต่างกัน เพื่อขจัดสเกลออกไซด์ออกได้หมด

สำหรับผลของแก๊สไนโตรเจนโดยส่วนใหญ่จะศึกษาผลของการผสมของธาตุไนโตรเจนใน เนื้อเหล็กกล้าไร้สนิมต่อสมบัติกลและการกัดกร่อน [13-17] จากการค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ ยังไม่พบการศึกษาผลของแก๊สไนโตรเจนและแก๊สไฮโดรเจนต่อการเกิดสเกลออกไซด์โดยตรง แก๊สทั้งสองน่าจะมีผลทางอ้อมมากกว่า เช่น มีผลต่อการลดปริมาณออกซิเจนในบรรยากาศ ทำ ให้ปริมาณออกซิเจนในสเกลออกไซด์ลดลง การกัดกรดจึงอาจจะทำได้ง่ายขึ้น

โครงการนี้จะศึกษาผลของบรรยากาศปกติ แก๊สไนโตรเจน และแก๊สไฮโดรเจน ในการอบ อ่อนแบบกะเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 ที่อุณหภูมิประมาณ 850[°]C ต่อการกัดกรด สเกลออกไซด์ของคอยล์ดำเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 ที่สภาวะเดียวกันกับการกัด กรดที่บริษัทใช้

1.2 จุดประสงค์ของงานวิจัย

ศึกษาผลของบรรยากาศปกติ แก๊สไนโตรเจน และแก๊สไฮโดรเจน ในกระบวนการอบอ่อน แบบกะต่อสเกลออกไซด์ของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 และการกัดกรด

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

 จำลองการอบอ่อนแบบกะของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์แผ่นรีดร้อนเกรด AISI 430 ที่ อุณหภูมิประมาณ 850°C ภายใต้บรรยากาศต่างๆ ได้แก่ อากาศปกติ แก๊สไนโตรเจน และแก๊ส ไฮโดรเจน โดยใช้ระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ 20, 25 และ 30 ชั่วโมงด้วยเตานอนทรงท่อ (horizontal tube furnace)

2. จากข้อ 1. ศึกษาลักษณะโครงสร้างจุลภาคของสเกลออกไซด์ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้ แสงและกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM)

3. จากข้อ 1. ศึกษาองค์ประกอบทางเคมีของสเกลออกไซด์ด้วย Grazing incidence x-ray diffractometer (GIXRD) และ Energy Dispersive Spectroscopy (EDS)

4. จากข้อ 1. ศึกษาพฤติกรรมการถูกกัดด้วยกรด (Pickling behavior) ของสเกลออกไซด์ ที่เกิดขึ้น ตามสภาวะที่ บริษัทใช้อยู่ในกระบวนการผลิต

5. จากข้อ 3. ศึกษาคุณภาพของผิวเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 ภายหลังการ ขจัดสเกลออกไซด์ ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง และกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่อง กราด

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบลักษณะของสเกลออกไซด์ของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 ภายใต้ บรรยากาศอากาศปกติ แก๊สไนโตรเจน และแก๊สไฮโดรเจน ของกระบวนการอบอ่อนแบบกะ

 ทราบผลของอากาศปกติ แก๊สไนโตรเจน และแก๊สไฮโดรเจน ในกระบวนการอบอ่อน แบบกะ ที่มีต่อพฤติกรรมการถูกกัดกรดของสเกลออกไซด์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนคุณภาพผิวหลังการ ขจัดสเกลออกไซด์

 3. ได้ข้อมูลการเลือกบรรยากาศที่เหมาะสมทั้งในแง่การกัดกรด และต้นทุนของ กระบวนการอบอ่อนแบบกะเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430

Chulalongkorn University

บทที่ 2 ปริทรรศน์วรรณกรรม

2.1 กระบวนการผลิตเหล็กกล้าไร้สนิม

กระบวนการผลิตเหล็กกล้าไร้สนิมโดยทั่วไปจะเริ่มจากหลอมเศษเหล็กด้วย Electric arc furnace แล้วทำการ Decarburization ด้วยวิธี AOD (Argon-Oxygen decarburization) หลังจากนั้นทำ Ladle refining คือการปรับปรุงส่วนผสมทางเคมีขณะที่น้ำโลหะที่หลอมเหลวอยู่ ใน Ladle ให้มีส่วนผสมเป็นไปตามมาตราฐานกำหนด โดยมีการฉีดแก๊สเฉื่อยเข้าไปใน ladle พร้อมกับทำการ Stirring เพื่อให้ส่วนผสมสม่ำเสมอ หลังจากนั้นจึงไปทำการหล่อแบบต่อเนื่อง จากนั้นนำ Slab ไปรีดร้อนด้วย Hot strip mill เพื่อให้ได้ Flat products หรือ Long products (bar/rod) สำหรับผลิตภัณฑ์ Flat products จะถูกรีดให้บางลงเหลือประมาณ 3-6 mm. แล้วทำการม้วนเก็บอยู่ในรูปคอยด์ซึ่งจะเรียกว่า คอยด์ดำ (Black coil, คอยด์ที่ผ่านการรีด ร้อนแล้ว) หลังจากนั้นจึงเข้าสู่ Cold processing คือ ทำการอบอ่อน (Annealing) กัดกรด (Pickling) รีดเย็นด้วย Sendzimir mill ให้ได้ขนาดที่ต้องการ ทำการอบอ่อนอีกครั้ง และอาจมี กัดกรดอีกรอบ จึงจะได้ผลิตภัณฑ์สุดท้าย (Final products) [4]

2.2 โลหะวิทยาของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430

ตารางที่ 2.1 แสดงส่วนผสมทางเคมีของ AISI 430 และรูปที่ 2.1 แสดง Phase diagram ของเหล็กกับคาร์บอนที่มีโครเมียม 17 เปอร์เซ็นต์โดยมวล เส้นประในรูปที่ 2.1 คือที่คาร์บอน ประมาณ 0.12 เปอร์เซ็นต์โดยมวล ซึ่งคือปริมาณคาร์บอนในเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 จะเห็นว่าที่อุณหภูมิประมาณ 1050 – 1300[°]C เป็นช่วงที่เกิดเฟส 2 เฟสคือ เฟร์ไรต์กับ ออสเตนไนท์ ซึ่งอุณหภูมิช่วงนี้เป็นช่วงอุณหภูมิที่ใช้ในการรีดร้อนและเนื่องจากธาตุผสมที่สูงทำ ให้อัตราการเย็นตัววิกฤตของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 ต่ำ การเย็นตัวในอากาศก็ สามารถทำให้ออสเตนไนท์กลายเป็นมาร์เทนไซต์ได้

ส่วนผสมทางเคมี (wt%)								
ธาต	Ì		С	Mn	Ρ	S	Si	Cr
UNS		ต่ำสุด	-	-	-	-	-	16
S43000	AISI 430	สูงสุด	0.12	1	0.04	0.03	1	18

ตารางที่ 2.1 ส่วนผสมทางเคมีของเหล็กกล้าไร้สนิมเกรด AISI 430

รูปที่ 2.1 แผนภูมิสมดุลของเหล็กกับคาร์บอนที่มีโครเมียม 17 เปอร์เซ็นโดยมวล [1]

2.3 โครงสร้างจุลภาคของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 หลังจากผ่านกระบวนการรีด ร้อน

ในการรีดร้อนนั้นตัว slab จะถูกอบขึ้นไปที่อุณหภูมิประมาณ 1200°C จากนั้นจึงรีดให้มี ขนาดเล็กลงเรื่อยๆ เมื่อไปถึงลูกรีดสุดท้ายที่ Finishing Mill อุณหภูมิ Slab จะลดลงมาเหลือ ประมาณ 900 – 950°C จากนั้นจึงม้วนเก็บเป็นคอยล์ซึ่งมีอุณหภูมิประมาณ 800-850°C ซึ่ง โครงสร้างที่ได้ของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 ระหว่างการรีดร้อนจึงเป็นโครงสร้าง แถบเฟร์ไรต์สลับกับแถบออสเตนไนท์ และเมื่อรีดเสร็จถ้าเย็นตัวเร็วแถบออสเตนไนท์จะ กลายเป็นมาร์เทนไซต์

2.4 การอบอ่อนแบบกะ Batch Annealing

วัตถุประสงค์ในการอบอ่อนแบบกะนั้นเพื่อสลายมาร์เทนไซด์ที่อยู่ภายในเนื้อเหล็กกล้าไร้ สนิมเฟร์ไรต์ที่เกิดขึ้นหลังจากกระบวนการรีดร้อน ให้กลายเป็นเฟร์ไรต์กับคาร์ไบด์ และทำให้เกิด โครงสร้าง Recrystallization ที่สมบูรณ์ ทำให้ความแข็งลดลงและรีดเย็นได้ง่ายขึ้นไม่เกิดการ แตกหักขณะที่รีด

$$aMe + \frac{b}{2}O_2 \rightarrow Me_aO_b$$
 2.1

สมการที่ 2.1 เป็นสมการเคมีรูปทั่วไปของปฏิกิริยาออกซิเดชันระหว่างโลหะกับออกซิเจน ซึ่งจะเห็นว่าเป็นปฏิกิริยาที่ไม่ซับซ้อนและเข้าใจได้ง่าย แต่อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงขณะที่ เกิดปฏิกิริยานั้นลักษณะของออกซิเดชั่นที่เกิดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายตัว และกลไกของการ เกิดปฏิกิริยาจากการทดลองจะเห็นว่าค่อนข้างซับซ้อน

ถ้าเริ่มจากโลหะที่เตรียมผิวมาแล้ว ในขั้นแรกของการเกิดปฏิกิริยาระหว่างโลหะกับ ออกซิเจน จะเกี่ยวข้องกับการ Adsorption ของแก๊สที่ผิวของโลหะ ขณะที่ปฏิกิริยาดำเนินไป ออกซิเจนจะละลายเข้าไปในเนื้อของโลหะ จากนั้นจึงเริ่มเกิดสเกลออกไซด์ที่ผิวของโลหะโดย อาจจะเป็นลักษณะแบบฟิล์ม หรือ Separate oxide nuclei ก็ได้ ทั้งการ Adsorption และ การเกิดสเกลออกไซด์ในช่วงแรกนั้นขึ้นกับทิศทางการเรียงตัวของผลึกที่ผิวโลหะ, ตำหนิในผลึกที่ ผิว, การเตรียมผิว และความบริสุทธ์ของโลหะและแก๊ส

ผิวสเกลออกไซด์ที่เกิดขึ้นในกรณีที่เป็นชั้นหนาแน่น (Compact oxide) จะเป็นตัวกั้น ระหว่างเนื้อโลหะกับแก๊ส ทำให้เมื่อเกิดปฏิกิริยาจะดำเนินไปได้ด้วยการแพร่ในสถานะของแข็ง ผ่าน สเกลออกไซด์ชั้นหนาแน่น เท่านั้น โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี กรณีแรกคือ ชั้นสเกล ออกไซด์ที่หนาแน่นไม่หนามากนั้น Driving force สำหรับการแพร่ของสารตั้งต้นปฏิกิริยาอาจจะ เป็นสนามไฟฟ้าภายในหรือที่ผ่านฟิมล์ก็ได้ กรณีที่สองคือ ชั้นสเกลออกไซด์ที่หนาแน่นที่มีความ หนามากนั้น driving force สำหรับการแพร่ของสารตั้งต้นปฏิกิริยาคือ Chemical potential gradient ที่ข้ามผ่านชั้นสเกลออกไซด์

โลหะยังสามารถเกิดสเกลออกไซด์ที่มีรูพรุน (Porous oxide) ได้เนื่องจากปฏิกิริยาไม่ได้ถูก จำกัดด้วยการแพร่ในสถานะของแข็ง แต่ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นอาจถูกจำกัดโดยกระบวนการที่เกิดขึ้น ที่ Phase boundaries ที่อุณหภูมิสูงสเกลออกไซด์ยังสามารถกลายเป็นของเหลว หรือระเหยได้ ง่ายอีกด้วย

ในโลหะกลไกของการเกิดปฏิกิริยาจะขึ้นกับ Pretreatment และการเตรียมผิว, อุณหภูมิ, ส่วนผสมของแก๊สและความดัน, และระยะเวลาในการเกิดปฏิกิริยา [18]

2.6 เทอร์โมไดนามิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดสเกลออกไซด์

ในการศึกษาการเกิดปฏิกิริยาการเกิดสเกลออกไซด์ว่าจะเกิดหรือไม่เกิดขึ้นนั้น สารมารถใช้ ความรู้ทางเทอร์โมไดนามิกส์บอกได้ โดยพิจารณาจากพลังงานอิสระกิบส์ (Gibbs free energy) ทั้งหมดระหว่างปฏิกิริยาโลหะกับออกซิเจน ที่เปลี่ยนไปซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกิดสเกลออกไซด์จาก สารตั้งต้นของปฏิกิริยาถ้ามีค่าน้อยกว่า 0 แสดงว่าปฏิกิริยานั้นดำเนินไปข้างหน้า หรือในอีก ความหมายหนึ่งจากสมการที่ 2.1 ปฏิกิริยานั้นดำเนินไปข้างหน้าได้เมื่อความดันของออกซิเจนใน บรรยากาศมีค่ามากกว่าความดันไอของสเกลออกไซด์ในสมดุลกับโลหะ ถ้ามีค่าเท่ากับ 0 คือ ปฏิกิริยานั้นอยู่ที่สมดุล หรือในอีกความหมายหนึ่งความดันของออกซิเจนในบรรยากาศมีค่า เท่ากับความดันไอของสเกลออกไซด์ในสมดุลกับโลหะ ถ้ามากกว่า 0 คือปฏิกิริยาย้อนกลับ หรือ ในอีกความหมายหนึ่งความดันของออกซิเจนในบรรยากาศมีค่าน้อยกว่าความดันไอของสเกล ออกไซด์ในสมดุลกับโลหะ

ความรู้เรื่องสมดุลเคมีระหว่างโลหะและ Phase diagrams ใช้ในการอธิบายกลไกการเกิด ออกซิเดชัน โดยข้อมูลเหล่านี้ทำให้สามารถคาดการณ์ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นของปฏิกิริยาได้ [18] ตัวอย่างการนำเทอร์โมไดนามิกส์ไปใช้งานเช่น การสร้างแผนภูมิของ Ellingham ดังรูปที่ 2.2 แสดงแผนภูมิ Ellingham แสดงการเปลี่ยนแปลงของพลังงานอิสระเทียบกับอุณหภูมิสำหรับ สเกลออกไซด์ต่างๆ โดยจากสมการที่ 2.1 จะได้ว่า

$$\mu_{Me_aO_b} - a\mu_{Me} - \frac{b}{2}\mu^{\circ}_{O_2} - \frac{b}{2}RTlogp_{O_2} = 0$$
 2.2

โดย
$$\mu_{Me_aO_b}$$
 คือ Chemical potential ของ Me_aO_b
 μ_{Me} คือ Chemical potential ของ Me
 $\mu^{\circ}_{O_2}$ คือ Standard chemical potential ของ O_2
 p_{O_2} คือ ความดันย่อยของ O_2

ถ้าโลหะและสเกลออกไซด์ของโลหะบริสุทธิ์ มีสถานะเป็นของแข็งที่ผสมเข้ากันไม่ได้จะได้ว่า chemical potential ของโลหะและสเกลออกไซด์ของโลหะนั้นไม่ขึ้นกับระบบจากสมการที่ 2.2 จึงได้

$$\mu^{\circ}_{Me_{a}O_{b}} - a\mu^{\circ}_{Me} - \frac{b}{2}\mu^{\circ}_{O_{2}} = \frac{b}{2}RTlogp_{O_{2}}$$
 2.3

$$\Delta G^{\circ} = \frac{b}{2} RT log p_{O_2}$$
 2.4

จากสมการที่ 2.4 เมื่อแทนค่าพลังงานอิสระกิบส์ จึงได้ความสัมพันธ์ระหว่างความดันย่อยภายในระบบ เทียบกับอุณหภูมิและนำไปสร้างแผนภูมิ Ellingham ได้ดังรูปที่ 2.2

Chulalongkorn University

2.7 ออกซิเดชันของโลหะผสม Fe-Cr

ความสามารถในการต้านทานการเกิดออกซิเดชันของโลหะผสม Fe-Cr นั้นขึ้นกับปริมาณ Cr ซึ่งแสดงในรูปที่ 2.3 และสเกลออกไซด์ที่เกิดขึ้นนั้นแสดงในรูปที่ 2.4 ซึ่งจะมีบางส่วนที่เป็น Nonstoichimetry คือ Spinel FeO·Fe_{2-x}Cr_xO₃ (0<x<2)

สำหรับที่ส่วนผสม Cr ≈ 0.5 เปอร์เซ็นต์โดยมวล พบชั้นสเกลออกไซด์ 3 ชั้น เรียงลำดับจากด้านนอกเข้ามา ได้แก่ Fe₂O₃, Fe₃O₄, FeO และ spinel FeO•Fe_{2-x}Cr_xO₃ เล็กน้อย

สำหรับที่ส่วนผสม Cr ≈ 2 เปอร์เซ็นต์โดยมวล ไม่พบ FeO และเมื่อ Cr สูงถึง 10 เปอร์เซ็นต์โดยมวล จะไม่พบ Fe₃O₄ และสเกลออกไซด์ที่พบจะมีแค่ 2 ชั้นคือ Fe₂O₃ ที่ชั้นนอก ชั้นในเป็น Cr₂O₃ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับอุณหภูมิโดยสเกลออกไซด์ 2 ชั้นนี้อาจจะทำปฏิกิริยากัน ได้เป็นชั้นของ spinel (ที่อุณหภูมิ < 950°C) หรือสเกลออกไซด์ผสม (Fe,Cr)₂O₃ ก็ได้อย่างใด อย่างหนึ่ง

สำหรับที่ส่วนผสมโครเมียมประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์โดยมวล จะพบฟิมล์แบบต่อเนื่อง (Continuous film) ของ Cr₂O₃ และจะมีความหนาของชั้นฟิมล์มากที่ขอบเกรน อย่างไรก็ตาม ฟิมล์ที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มที่จะแตกเป็นเศษ และต้องการส่วนผสมโครเมียมประมาณ 18 เปอร์เซ็นต์โดยมวล เพื่อให้เกิดการ Repassivation ได้ ต่อมาเมื่อส่วนผสมโครเมียมสูงขึ้นพบรู พรุนที่รอยต่อระหว่างโลหะและสเกลออกไซด์ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงต่อการแตกเป็นเศษระหว่าง Thermal cycling [4]

รูปที่ 2.3 อัตราการเกิดออกซิเดชันกับปริมาณโครเมียมในโลหะผสมเหล็ก กับโครเมียม [4]

รูปที่ 2.4 ออกซิเดชันของโลหะผสมเหล็กกับโครเมียม [4]

2.8 สเกลออกไซด์ของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430

L. Sa'nchez และคณะได้ศึกษาสเกลออกไซด์ของ AISI 430 ที่อุณหภูมิ 800[°]C ภายใต้ บรรยากาศ 100 เปอร์เซ็นต์ H₂O เป็นระยะเวลา 1000 ชั่วโมง สเกลออกไซด์ที่ได้ประกอบด้วย สเกลออกไซด์ 2 ชั้น ชั้นนอกคือ (Fe,Mn)₃O₄ ชั้นในคือ Cr₂O₃ ดังรูปที่ 2.5ก. แสดงโครงสร้าง ตัดขวางของชิ้นงาน และรูปที่ 2.5ข. แสดงผลวิเคราะห์ด้วย EDX [2]

รูปที่ 2.5 ก. ภาพถ่ายจากกล่องจุลทรรศน์แบบส่องกวาด และ ข.ผลวิเคราะห์ด้วย EDX line scan ของชิ้นงานเหล็กกล้าไร้สนิมเกรด AISI 430 หลังจากอบที่อุณหภูมิ 800°C 1000 ชั่วโมง ในบรรยากาศ 100 เปอร์เซ็นต์ H₂O [2] ที่อุณหภูมิสูง Cr₂O₃ และ (Fe,Cr)₂O₃ สามารถทำปฏิกิริยากับไอน้ำและเกิดเป็น Cr₂OH_(g), CrO_{3(g)}, และ CrO₂(OH)_{2(g)} ซึ่งทำให้เกิดการสูญเสีย Cr ที่ผิวและเกิด Fe₂O₃ นอกจากนี้ใน บรรยากาศที่มี H₂ สนับสนุนให้เกิดสเกลออกไซด์ของเหล็กมากกว่าโครเมียม [2, 19]

I. Saeki และคณะ [8, 20, 21] ศึกษาการเกิดออกซิเดชันของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด
 430 ที่ผ่านการรีดเย็นในบรรยากาศผสม O₂ - H₂O - N₂ และ O₂ - N₂ ที่อุณภูมิ 1000°C พวก
 เขาพบสเกลออกไซด์ชนิด (Fe,Cr)₂O₃, MnCr₂O₃ และ MnFe₂O₃ C. Carvalhoa และคณะ [22]
 ศึกษาการเกิดออกซิเดชันของเหล็กกล้าไร้สนิมรีดเย็นเกรด 304 และ 430 ที่อุณหภูมิ 1100 –
 1200°C พวกเขาพบสเกลออกไซด์ชนิด Fe₂O₃ and Fe₃O₄ ในเหล็กกล้าไร้สนิมเกรด 430

2.9 การกำจัดสเกลออกไซด์

จุดประสงค์ของกำจัดสเกลออกไซด์ นั้นเพื่อกำจัดชั้นสเกลออกไซด์ที่ผิว และชั้นที่โครเมี่ยมพร่อง เพื่อให้ได้ผิวที่เรียบและสะอาด การกำจัดสเกลออกไซด์โดยทั่วไปแล้วจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน [4, 23, 24]

 การกำจัดสเกลออกไซด์ด้วยแรงกล (mechanical descaling) โดยใช้การดัดให้สเกล แตก (scale breaking) และการยิงด้วยเม็ดเหล็ก (shot blasting)

2. การกัดกรดโดยใช้กระแสไฟฟ้า (electrolytic pickling) หรือการกัดกรดด้วยสารเคมี (chemical pickling)

2.9.1. การกำจัดสเกลออกไซด์ด้วยแรงกล (mechanical descaling)

1. การดัดให้สเกลแตก (scale breaking)

โดยให้แผ่นบาง (Strip) ผ่านเข้าไปยังลูกรีด แผ่นบางจะเกิดการดัดงอส่งผลให้สเกลออกไซด์ ที่ผิวเกิดการแตกร้าวและมีสเกลออกไซด์บางส่วนหลุดออกไป ดังแสดงในรูปที่ 2.6 ในขั้นตอน การดัดให้สเกลออกไซด์แตกนี้จะส่งผลให้ประสิทธิภาพของการกำจัดสเกลออกไซด์โดยใช้สารเคมี (Chemical pickling) มากขึ้นเพราะกรดแทรกซึมไปตามรอยแตก [25]

รูปที่ 2.6 การดัดให้สเกลแตก

2. การยิงด้วยเม็ดเหล็ก (shot blasting)

การยิ่งเม็ดเหล็กลงบนผิวของแผ่นบางจุดประสงค์เพื่อให้สเกลออกไซด์ที่ติดอยู่กับผิว เหล็กกล้าไร้สนิมหลุด แต่ก็ยังคงมีสเกลออกไซด์บางส่วนเหลือค้างอยู่ที่ผิวจึงต้องนำไปเข้าสู่ กระบวนการกำจัดสเกลออกไซด์โดยใช้สารเคมี (Chemical pickling) เพื่อกำจัดสเกลออกไซด์ที่ เหลือค้างให้หมด [25]

2.9.2. การกัดกรด (pickling)

การกัดกรดเริ่มต้นใช้ในปี 1924 โดยใช้กับโลหะผสมเหล็กและโครเมียม ต่อมาได้มีการ ประยุกต์ใช้ในงานอุตสาหกรรมเหล็กกล้าไร้สนิมโดยใช้กรดซัลฟิวริก (H₂SO₄) โซเดียมไนเตรต (NaNO₃) และคอปเปอร์ซัลเฟต (CuSO₄) [5]

1. การกัดกรดโดยใช้กระแสไฟฟ้า (electrolytic pickling)

ในขั้นตอนนี้จะเคลื่อนที่แผ่นบาง (strip) ผ่านคู่ของขั้วแอโนดิกอิเล็กโทรด และคู่ของขั้วแค โทดิกอิเล็กโทรด ดังรูปที่ 2.7 โดยช่วงที่แผ่นบางมีประจุบวกหรือที่ขั้วแคโทดิก (Cathodic electrode) จะเกิดฟองแก๊สไฮโดรเจนตามสมการที่ 2.5 ซึ่งช่วยให้สเกลออกไซด์บางส่วนหลุด ออก [26]

$$2H_2O+2e^- \rightarrow H_2+2OH^-$$
 2.5

ช่วงที่แผ่นบางมีประจุลบหรือที่ขั้วเอโนดิก (Anodic electrode) จะเกิดแก๊สออกซิเจนขึ้น ดังสมการที่ 2.6 [26]

$$2H_2O \rightarrow O_2 + 4H^+ + 4e^-$$
 2.6

นอกจากนี้ยังเกิดการสลายตัวของสเกลออกไซด์ และอาจมีการสูญเสียเนื้อโลหะบางส่วนดัง ปฏิกิริยาที่ 2.7 และ 2.8 ตามลำดับ [5, 26]

$$Cr_2O_3+4H_2O \rightarrow Cr_2O_7^{2-}+8H^++6e^-$$
 2.7

$$Fe \rightarrow Fe^{3+}+3e^{-2}$$
 2.8

รูปที่ 2.7 การกัดกรดโดยใช้กระแสไฟฟ้า (Electrolytic pickling)

2. การกัดกรดโดยใช้สารเคมี (chemical pickling)

ในขั้นตอนนี้นิยมทำพร้อมกับการกัดกรดโดยใช้กระแสไฟฟ้าโดยใช้กรดเป็น electrolyte จุดประสงค์เพื่อกำจัดชั้นซิลิกอนออกไซด์และชั้นที่มีโครเมียมต่ำ [4]

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

S. Jianian และคณะได้ศึกษาการเกิดออกซิเดชันของโลหะผสม Fe-20Cr ภายใต้ บรรยากาศออกซิเจนที่มีความชื้น (wet oxygen) ที่อุณหภูมิ 900-1000°C รูปที่ 2.8 แสดง โครงสร้างจุลภาคตัดขวางของ Fe-20Cr ที่อบที่อุณหภูมิ 1000°C ในบรรยากาศที่มี H₂O 10 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร เป็นเวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งมีลักษณะเป็นชั้นหลายชั้นซ้อนกัน (multilayered) และ สเกลออกไซด์ที่มีรูพรุน

รูปที่ 2.8 โครงสร้างจุลภาคตัดขวางของโลหะผสมระหว่างเหล็กกับโครเมียม 20 เปอร์เซ็นต์โดยมวล อบที่อุณหภูมิ 1000[°]C ในบรรยากาศที่มี H₂O 10 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตรเป็นเวลา 20 ชั่วโมง [27]

จากการศึกษาพบว่าไฮโดรเจนในไอน้ำที่อุณหภูมิสูงนั้นสามารถทำให้เกิดออกซิเดชันกับ Cr ภายในชั้นสเกลออกไซด์ได้ซึ่งส่งผลให้เกิดชั้นสเกลออกไซด์ที่มี Fe (Fe-rich oxide) อยู่สูงโดย ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นดังสมการที่ 2.9, 2.10 และ 2.11

$$3H_2O+2Fe \leftrightarrow 3H_2+Fe_2O_3$$
 2.9

$$Cr_2O_3+3H_2 \leftrightarrow 2Cr+3H_2O$$
 2.10

$$Fe_2O_3 + 4Cr + 5H_2O \leftrightarrow 2FeCr_2O_4 + 5H_2$$
 2.11

โดยกลไกการเกิดคือ ขณะที่เกิดออกซิเดชันที่ผิวทำให้ Cr จากภายในเนื้อชิ้นงานแพร่ไปที่ผิว ทำให้เกิด ช่องว่าง (voids) และ รูพรุน (porous) หรือ microcrack ที่สเกลออกไซด์ นอกจากนี้ ผลจากการที่เกรนโตขึ้นและ plastic deformation ของสเกลยังทำให้เกิดช่องขนาดเล็ก (microchannels) อีกด้วย ผลจากที่กล่าวมาทำให้โมเลกุลของแก๊สสามารถแทรกซึมลงไปที่ รอยต่อระหว่างเนื้อโลหะผสมและสเกลออกไซด์ได้ ทำให้เกิดปฏิกิริยากับเนื้อโลหะผสม โดยเมื่อ โมเลกุลของน้ำเคลื่อนที่ไปที่ช่องขนาดใหญ่ (large channels) และทำปฏิกิริยากับผิวของโลหะ ผสม บริเวณที่มี Cr พร่องดังสมการที่ 2.9, รูปที่ 2.9ข. และ 2.9ค. H₂ ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาที 2.9 ทำปฏิกิริยากับ Cr₂O₃ เกิดเป็นปฏิกิริยาที่ 2.10 H₂O ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาที่ 2.10 ช่วยให้ ปฏิกิริยาที่ 2.9 ดำเนินไปข้างหน้า Fe₂O₃ จากปฏิกิริยาที่ 2.9 ทำปฏิกิริยากับ Cr จากปฏิกิริยาที่
2.10 และ H₂O เกิดปฏิกิริยาที่ 2.11 ดังรูปที่ 2.9ง. เกิดเป็น spinel FeCr₂O₄ และ H₂ ช่วยให้ ปฏิกิริยาที่ 2.10 ดำเนินไปข้างหน้า [27]

รูปที่ 2.9 กลไกการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูงของโลหะผสมเหล็กกับ โครเมียมในบรรยากาศออกซิเจนที่มีความชื้น [27]

X. Qiong และคณะได้ศึกษาผลของออกซิแดนต์ต่อกระบวนการกัดกรดใน HCl ของ เหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์แผ่นรีดร้อนเกรด 430 เพื่อลดระยะเวลาในการบวนการกัดกรดและ ปรับปรุงคุณภาพของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด 430 โดยออกซิแดนต์ที่ใช้คือ H₂O₂, KMnO₄ และ KClO₃ เติมลงไปในสารละลาย HCl ที่อุณหภูมิ 40-60 °C เป็นเวลา 50 วินาที การทดลอง แบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มที่ไม่ใส่ออกซิแดนต์, กลุ่มที่ใส่ H₂O₂, กลุ่มที่ใส่KMnO₄ และ กลุ่มที่ใส่ KClO₃ นอกจากนี้ในกลุ่มที่ไส่ออกซิแดนต์ก็จะแบ่งย่อยอีก 2 กลุ่มคือใส่ 1 เปอร์เซ็นต์โดยมวล กับ 2 เปอร์เซ็นต์โดยมวล การเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละกลุ่มนั้นใช้ น้ำหนักที่หายไป, ลักษณะการกัดกร่อนภายหลังการกัดกรด, และความหยาบผิว สำหรับน้ำหนักที่หายไปหาจาก น้ำหนักก่อนกัดกรดลบน้ำหนักหลังกัดกรดเทียบต่อน้ำหนักก่อนกัดกรด รูปที่ 2.10 แสดงน้ำหนัก ที่หายไปของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด 430 หลังกัดกรดด้วยออกซิแดนต์ จะเห็นว่าเมื่อ เปรียบเทียบชิ้นงานที่ใส่ออกซิแดนต์ H₂O₂ 1 เปอร์เซ็นต์โดยมวลกับชิ้นงานที่ไม่ใส่ออกซิแดนต์ พบว่าน้ำหนักที่หายไปมีค่ามากกว่า 6.29 เท่า และเมื่อเพิ่มความเข้มข้น H₂O₂ เป็น 2 เปอร์เซ็นต์ โดยมวลน้ำหนักที่หายไปมีค่ามากกว่าชิ้นงานที่ไม่ใส่ออกซิแดนต์ถึง 12.80 เท่า และจากกราฟจะ เห็นว่าความสามารถในการปรับปรุงการกัดกรดของออกซิแดนต์ที่ความเข้มข้นเท่ากันเรียงลำดับ จากมากไปน้อยได้ดังนี้ H₂O₂ > KClO₃ > KMnO₄

เมื่อพิจารณาพื้นผิวภายหลังการกัดกรดดังรูปที่ 2.11 แสดงภาพถ่ายพื้นผิวชิ้นงานของ เหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด 430 หลังกัดกรดด้วยออกซิแดนต์ต่างๆ ด้วยกล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบส่องกราด พบการกัดกร่อนแบบรูเข็ม (pitting corrosion) และการกัดกร่อน ตามขอบเกรน (intergranular corrosion) ในชิ้นงานที่ไม่ได้ใส่ออกซิแดนต์ (รูป 2.11a) พบผิว ที่เรียบกว่าและไม่มีสเกลออกไซด์เหลือค้าง ในชิ้นงานที่ใส่ออกซิแดนต์ H₂O₂ 1 เปอร์เซ็นต์โดย มวลดังรูป 2.11b อย่างไรก็ตามเมื่อใส่ ออกซิแดนต์ H₂O₂ 2 เปอร์เซ็นต์โดยมวลเริ่มพบการกัด กร่อนตามขอบเกรนดังรูป 2.11c ไม่พบสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิว ในชิ้นงานที่ใส่ออกซิแดนต์ KMnO₄ 1 เปอร์เซ็นต์ และ 2 เปอร์เซ็นต์โดยมวลดังรูป 2.11d และ 2.11e แต่พบการกัดกร่อน ตามขอบเกรนมากกว่า และผิวที่หยาบกว่าเมื่อเทียบกับชิ้นงานที่ใส่ออกซิแดนต์ H₂O₂ สำหรับ ชิ้นงานที่ใส่ออกซิแดนต์ KClO₃ 1 เปอร์เซ็นต์โดยมวลพบสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวและการกัด กร่อนเฉพาะบริเวณ (localized corrosion) ดังรูป 2.11f เมื่อเพิ่มปริมาณออกซิแดนต์ KClO₃ เป็น 2 เปอร์เซ็นต์โดยมวล ไม่พบสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิว แต่พบการกัดกร่อนเฉพาะบริเวณ เพิ่มขึ้นอย่างมากดังรูป 2.11g จากผลการทดลองจึงสรุปได้ว่าการเติมออกซิแดนต์ H₂O₂ ใน กระบวนการกัดกรดที่มีสารละลาย HClสำหรับเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด 430 ให้ ประสิทธิภาพดีกว่า KMnO₄ และ KClO₃ เนื่องจากสภาพผิวภายหลังการกัดกรดที่เรียบกว่า ไม่ พบปัญหาการกัดกร่อนเฉพาะบริเวณ เกิดการกัดกร่อนตามขอบเกรนที่น้อยกว่า และน้ำหนักที่ หายไปภายหลังกัดกรดมากที่สุด

(a) ไม่ไส่ออกซิแดนตํ; (b) ไส่ H₂O₂ 1 เปอร์เซ็นตํโดยมวล; (c) ไส่ H₂O₂ 2 เปอร์เซ็นตํโดยมวล;
 (d) ใส่ KMnO₄ 1 เปอร์เซ็นตํโดยมวล; (e) ใส่ KMnO₄ 2 เปอร์เซ็นตํโดยมวล;
 (f) ใส่ KClO₃ 1 เปอร์เซ็นตํโดยมวล; (g) ใส่ KClO₃ 2 เปอร์เซ็นตํโดยมวล
 รูปที่ 2.11 ภาพถ่ายพื้นผิวชิ้นงานของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด 430 หลังกัดกรดด้วย
 ออกซิแดนต์ต่างๆ ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด [24]

บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการทดลอง

งานวิจัยนี้ศึกษาการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ (อากาศปกติ ไฮโดรเจน และไนโตรเจน) และ จำลองการกัดกรดในกระบวนการผลิตจริง เพื่อศึกษาผลของบรรยากาศ ระยะเวลาในการอบอ่อน แบบกะต่อสเกลออกไซด์และการกัดกรดของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430

3.1 วัตถุดิบและสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

- 1. สารละลายกรดซัลฟิวริก (H₂SO₄)
- 2. สารละลายกรดในตริก (HNO₃)
- 3. สารละลายกรดไฮโดรฟลูออริก (HF)
- 4. แอลกอฮอล์
- 5. แก๊สไฮโดรเจนความบริสุทธิ์ 99.999 เปอร์เซ็นต์
- 6. แก๊สไนโตรเจนความบริสุทธิ์ 99.999 เปอร์เซ็นต์
- 7. เหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430

3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์

- 1. เตาเผาแบบ tube furnace
- 2. Thermocouple CHULALONGKORN UNIVERSITY
- 3. สี (สารอีพ็อกซี่)
- 4. เวอร์เนียคาร์ลิปเปอร์
- 5. เครื่อง shot blasting รุ่น THC-90 ของบริษัทสยามโตชู
- 6. อ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (Water bath)
- 7. เทอร์โมมิเตอร์
- 8. เครื่องช่างน้ำหนักทศนิยม 5 ตำแหน่ง

3.3 เครื่องมือวิเคราะห์การทดลอง

- 1. กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical Microscope, OM)
- 2. กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกวาด (Scanning Electron Microscopy)

- 3. Energy Dispersive Spectroscopy (EDS)
- 4. Grazing Incidence X-ray Diffraction (GIXRD)

3.4 ขั้นตอนการทดลอง

3.4.1 การเตรียมชิ้นงานก่อนการอบอ่อนแบบกะ

 ตัดขึ้นงานขนาด 20×100×3 ลูกบาศก์มิลลิเมตร จากคอยล์ดำหรือคอยล์ที่ผ่านการรีดร้อนของ เหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์เกรด AISI 430 ดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 ชิ้นงานคอยล์ดำเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์

2. ชั่งน้ำหนักชิ้นงานก่อนทดลอง ด้วยเครื่องชั่งทศนิยม 5 ตำแหน่ง พร้อมบันทึกค่า

3.4.2 การจำลองการอบอ่อนแบบกะ

นำชิ้นงานจากข้อ 3.4.1 เข้าเตาอบท่อแนวนอนที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางด้านในท่อ 6.5 ซม. เส้นผ่านศูนย์กลางด้านนอกท่อ 7.5 ซม. และมีช่วงอุณหภูมิคงที่ตรงกลางเตาขนาดประมาณ
 10 ซม โดยมีค่าอุณหภูมิกับเวลา (heat thermal cycle) ดังรูปที่ 3.2 และตัวแปรที่ใช้ในการอบ บ่อนแบบกะแสดงตามตารางที่ 3.1

รูปที่ 3.2 กราฟอุณหภูมิกับเวลาที่ใช้ในการอบอ่อนแบบกะ

บรรยากาศ	ระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ (ชั่วโมง)			
	20	25	30	
บรรยากาศปกติ	สภาวะ 1	์ สภาวะ 2	สภาวะ 3	
ไฮโดรเจน*	สภาวะ 4	สภาวะ 5	สภาวะ 6	
ไนโตรเจน*	สภาวะ 7	สภาวะ 8	สภาวะ 9	

ตารางที่ 3.1 พารามิเตอร์ที่ใช้ในการอบอ่อนแบบกะ

*อัตราการไหลเชิงปริมาตรของแก๊ส 20 ลบ.ซม.ต่อนาที

2. หลังจากอบอ่อนแบบกะ ชั่งน้ำหนักชิ้นงาน ด้วยเครื่องชั่งทศนิยม 5 ตำแหน่ง พร้อมบันทึกค่า

3. ทำการทดลองข้อ 1. - 2. ซ้ำทั้งหมด 8 ครั้ง ตามสภาวะ 2 - 9

 นำผลจากข้อ 3. มาวิเคราะห์และตรวจสอบสเกลออกไซด์ที่ผิวชิ้นงาน ด้วยกล้องจุลทรรศน์ แบบใช้แสง เครื่อง GIXRD, กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) ที่ติดตั้งการ วิเคราะห์ด้วยรังสีเอ็กซ์ (EDS)

3.4.3 การกำจัดสเกลออกไซด์ออกด้วยกระบวนการยิงเม็ดเหล็ก (Shot blasting)

1. นำชิ้นงานข้อ 3.4.2 ไปยิงเม็ดเหล็ก (Shot blasting) เป็นระยะเวลา 60 วินาที

รูปที่ 3.3 เครื่องยิ่งเม็ดเหล็ก

3.4.4 การเตรียมชิ้นงานก่อนกัดกรด (Pickling)

1. นำชิ้นงานจากข้อ 3.4.3 เคลือบด้วย Epigen บริเวณที่ขอบและด้านหลังชิ้นงาน ต่อมาทิ้งไว้ให้

Epigen แห้งสนิทประมาณ 24 ชั่วโมง

- 2. วัดพื้นที่ผิวชิ้นงานด้านที่จะศึกษา
- 3. ทำความสะอาดชิ้นงานด้วยอะซิโตน
- 4. ชั่งน้ำหนักชิ้นงานก่อนการทดลอง ด้วยเครื่องชั่งทศนิยม 5 ตำแหน่ง

3.4.5 การขจัดสเกลออกไซด์ออกด้วยการกัดกรด

 นำชิ้นงานจากข้อ 3.4.4 มากัดกรดจากอ่างที่ 1 - 4 ซึ่งใช้สารละลายที่มีความเข้มข้น 1 ใน 4 ของที่ใช้ในสภาวะกระบวนการผลิตจริง ดังแสดงในตารางที่ 3.2 เนื่องจากสารละลายที่มีความ เข้มข้นตามสภาวะกระบวนการผลิตจริง เมื่อนำชิ้นงานไปกัดกรดแล้วไม่สามารถเปรียบเทียบ ความแตกต่างได้ เนื่องจากไม่พบสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวในแต่ละตัวอย่าง

ตารางที่ 3.2 สภาวะการกัดกรด

	อ่างที่ 1	อ่างที่ 2	อ่างที่ 3	อ่างที่ 4
สารอะอาย (M)	ЦО		H ₂ NO ₃ 0.125	H ₂ NO ₃ 0.125
61 1 361 0 (IVI)	1120	$11_{2} + 0.7125$	HF 0.125	HF 0.125
ความหนาแน่น	0	2×10^{-3}	0	0
กระแส (A/cm ²)	0	2×10	0	0
อุณหภูมิ ([°] C)	25	85	33	33
ระยะเวลา (s)	42	42	36	40

2. ชั่งน้ำหนักชิ้นงานจากข้อ 1 ด้วยเครื่องชั่งทศนิยม 5 ตำแหน่ง

 มาวิเคราะห์และตรวจสอบสเกลออกไซด์ที่ผิวชิ้นงานจากข้อ 1. ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้ แสงที่มีโปรแกรมวิเคราะห์ภาพ (PANASIS) และกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกวาด
 เปรียบเทียบผลวิเคราะห์การทดลอง พร้อมสรุปผล
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง

4.1 ผลการวิเคราะห์สเกลออกไซด์บนชิ้นที่ผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะ

ภาพผิวขึ้นงานก่อนการอบอ่อนแบบกะถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดดัง แสดงในรูปที่ 4.1 พบสเกลออกไซด์ลักษณะตุ่ม (Nodular oxide) ที่ผิวซึ่งตรงกับงานวิจัยของ A. Yamauchi และคณะ [19, 28] และงานวิจัยของ Y. Zhang และคณะ [29] รูปที่ 4.2 แสดง ภาคตัดขวางของชิ้นงานก่อนอบอ่อนแบบกะ พบสเกลออกไซด์ชั้นนอกเป็นสเกลออกไซด์ที่มีรูพรุน (Porous oxide) และด้านในเป็นสเกลออกไซด์หนาแน่น (Compact oxide) ซึ่งมีความหนาทั้งหมด ประมาณ 5.79 ไมโครเมตร โดยแบ่งเป็นชั้นสเกลออกไซด์ที่หนาแน่น 2.20 ไมโครเมตร และชั้นที่มีรู พรุน 3.59 ไมโครเมตร

รูปที่ 4.1 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะถ่าย ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ 4.2 รูปภาคตัดขวางของสเกลออกไซด์ที่ผิวที่ผ่านการรีดร้อนก่อน อบอ่อนแบบกะถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

ผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค GIXRD พบ Fe_3O_4 และ spinel $FeCr_2O_4$ ซึ่งแสดงในรูปที่ 4.3 แต่ยังไม่สามารถระบุได้ว่าสเกลออกไซด์ชั้นนอกหรือชั้นในที่เป็น Fe_3O_4 หรือ spinel $FeCr_2O_4$ จึงใช้ เทคนิค EDS line scan ซึ่งจากผลการวิเคราะห์แสดงในรูปที่ 4.4 พบว่าสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรู พรุนมีปริมาณ Cr ต่ำกว่าชั้นในที่สเกลออกไซด์หนาแน่น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรู พรุนเป็น Fe_3O_4 และชั้นในที่หนาแน่นเป็น spinel $FeCr_2O_4$ และจากรูปที่ 4.1 สเกลออกไซด์ลักษณะ เป็นตุ่มคือ Fe_3O_4 ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ A. Yamauchi และคณะ [19, 28] และงานวิจัยของ Y. Zhang และคณะ [29]

ได้มีการศึกษาสเกลออกไซด์บนชิ้นงานจากการรีดเย็นหลังผ่านการจำลองการรีดร้อนก่อน นำไปอบอ่อนแบบกะพบว่าเป็นสเกลออกไซด์ชนิด Fe₂O₃, Fe₃O₄ และ spinel FeCr₂O₄ [30, 31] ใน งานวิจัยที่ศึกษาพบ Fe₃O₄ และ spinel FeCr₂O₄ บนคอยล์ที่ผ่านการรีดร้อนของเหล็กกล้าไร้สนิม เฟร์ไรต์เกรด 430 ซึ่งคล้ายกับกรณีการออกซิเดชันในไอน้ำบนคอยล์ที่ผ่านการรีดเย็นของเหล็กกล้า เฟร์ไรต์ที่มี Cr 9 – 12 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ที่อุณหภูมิระหว่าง 550 ถึง 650 °C [32] ทั้งนี้อาจเป็น เพราะหลังขั้นตอนการรีดร้อนแล้วแผ่นเหล็กถูกม้วน และค่อยๆเย็นตัวอย่างช้าๆในอากาศ ส่งผลให้มี ระยะเวลาเพียงพอที่จะเกิดปฏิกิริยา (4.1) [7] โดย Fe₂O₃ สลายตัวเป็น Fe₃O₄ เพราะพลังงานอิสระ กิบส์ของ Fe₃O₄ ต่ำกว่าของ Fe₂O₃

$$6Fe_2O_{3(s)} \leftrightarrow 4Fe_3O_{4(s)} + O_{2(g)} \tag{4.1}$$

4.2 ผลการวิเคราะห์สเกลออกไซด์ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัท

ภาพผิวขึ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของ บริษัทถ่ายด้วยจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด พบสเกลออกไซด์ลักษณะตุ่มเล็กๆที่ผิว และรอย แตกที่ชั้นสเกลออกไซด์ดังรูปที่ 4.5 รูปที่ 4.6 แสดงภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบ อ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัท พบสเกลออกไซด์ชั้นนอกเป็นสเกล ออกไซด์ที่มีรูพรุน (Porous oxide) และด้านในเป็นสเกลออกไซด์หนาแน่น (Compact oxide) ซึ่งมี ความหนาทั้งหมดประมาณ 6.38 ไมโครเมตร โดยแบ่งเป็นชั้นสเกลออกไซด์ที่หนาแน่น 2.62 ไมโครเมตร และชั้นที่มีรูพรุน 3.76 ไมโครเมตร

รูปที่ 4.5 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน จากกระบวนของบริษัทถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ 4.6 รูปภาคตัดขวางของสเกลออกไซด์ของขิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัทถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง ผลวิเคราะห์ด้วยเทคนิค GIXRD พบ Fe₃O₄, spinel FeCr₂O₄ และ Fe ซึ่งแสดงในรูปที่ 4.7 สาเหตุที่พบ Fe ด้วยเนื่องจากการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนทำให้สเกลออกไซด์มีความ บาง และมีรอยแตกที่ชั้นสเกลออกไซด์ ทำให้รังสีที่ตกกระทบจาก GIXRD ลงไปถึงเนื้อขิ้นงานใต้ชั้น สเกลออกไซด์และสะท้อนกลับออกมา ต่อมาจึงใช้เทคนิค EDS line scan เพื่อหาว่าสเกลออกไซด์ ชนิดไหนเป็นชั้นนอกและชั้นใน ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงในรูปที่ 4.8 พบว่าสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรู พรุนมีปริมาณ Cr ต่ำกว่าชั้นในที่สเกลออกไซด์หนานแน่น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรู พรุนเป็น Fe₃O₄ และชั้นในที่หนาแน่นเป็น spinel FeCr₂O₄ และจากรูปที่ 4.5 สเกลออกไซด์ลักษณะ ตุ่มคือ Fe₃O₄ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ A. Yamauchi และคณะ [19, 28] และงานวิจัยของ Y. Zhang และคณะ [29]

กลไกการเกิดสเกลออกไซด์ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัทนั้นคล้ายกับชิ้นงานในการศึกษานี้ที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจน ซึ่งจะอธิบายในภายหลัง

รูปที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ชั้นสเกลออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัท

4.3 ผลการวิเคราะห์สเกลออกไซด์ของขึ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ต่างๆ

ลักษณะของสเกลออกไซด์ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ต่างๆที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมงแสดงดังรูปที่ 4.9 โดยหลังจากการอบ อ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติสเกลออกไซด์มีสีเทาอ่อน ในบรรยากาศไฮโดรเจนสเกลออกไซด์มีสี ทอง และในบรรยากาศไนโตรเจนมีสีเทาเข้ม

รูปที่ 4.9 ชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง

ภาพชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศต่างๆ ที่อุณหภูมิ 850℃ เป็น ระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมงถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดแสดงดังรูปที่ 4.10 ในบรรยากาศปกติพบสเกลออกไซด์ 2 แบบคือลักษณะเปลือกข้าว (Rice grain oxide) อยู่ ด้านบน และลักษณะ Nodular oxide อยู่ด้านล่าง เมื่อเวลาในการอบอ่อนแบบกะเพิ่มขึ้นปริมาณ สเกลออกไซด์ลักษณะเปลือกข้าวก็เพิ่มมากขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้น โดยสเกลออกไซด์ลักษณะเปลือก ข้าวที่พบนั้นคล้ายกับที่พบในออกซิเดชันของเหล็กกล้าไรสนิมเฟร์ไรต์ในบรรยากาศปกติที่ 800 °C [33] ในบรรยากาศไฮโดรเจนพบ Nodular oxide และรอยแตกตั้งฉากกับแนวรีด เมื่อระยะเวลาใน การอบอ่อนแบบกะเพิ่มขึ้นพบว่า Nodular oxide บางส่วนรวมตัวกัน ในบรรยากาศไนโตรเจนพบ Nodular oxide เมื่อระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะเพิ่มขึ้นสเกลออกไซด์มีความหนาแน่นขึ้น

รูปที่ 4.11 แสดงภาคตัดขวางของขึ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ต่างๆและเวลาต่างๆ ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง พบว่าการอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศปกติสเกลออกไซด์มี 2 ชั้นคือชั้นนอกเป็นสเกลออกไซด์ที่มีรูพรุน และชั้นในเป็น สเกลออกไซด์ที่หนาแน่น ต่อมาจึงวิเคราะห์ด้วย GIXRD พบ (Fe,Cr)₂O₃ และ Fe₂O₃ ดังรูปที่ 4.12 เมื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยเทคนิค EDS line scan ดังรูปที่ 4.13 พบว่าปริมาณ Cr ที่ชั้นสเกลออกไซด์รู พรุนมีค่าต่ำกว่าชั้นสเกลออกไซด์หนาแน่นและจากรูปที่ 4.10 จึงได้ว่า Fe₂O₃ เป็นสเกลออกไซด์ ชั้นนอกที่มีรูพรุนมีลักษณะเปลือกข้าวซึ่งตรงกับงานวิจัยของ C. Somrerk และคณะ [33] และ (Fe,Cr)₂O₃ เป็นสเกลออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่นและมีลักษณะเป็นตุ่ม

ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ 4.12 ผลวิเคราะห์ GIXRD ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง

รูปที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ชั้นสเกลออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ 30 ชั่วโมง

สำหรับขิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนพบสเกลออกไซด์ แบ่งเป็น 2 ชั้น โดยชั้นนอกเป็นสเกลออกไซด์ที่มีรูพรุน และชั้นในเป็นสเกลออกไซด์ที่มีความหนาแน่น ดังแสดงในรูปที่ 4.11 ต่อมาวิเคราะห์ด้วย GIXRD พบ Fe₃O₄, spinel FeCr₂O₄ และ Fe ดังรูปที่ 4.14 สาเหตุที่พบ Fe ด้วย เนื่องมาจากสเกลออกไซด์หลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน บางมาก และมีรอยแตกตั้งฉากกับแนวรีด ทำให้รังสีที่ตกกระทบจาก GIXRD ลงไปถึงเนื้อชิ้นงานใต้ชั้น สเกลออกไซด์ และสะท้อนกลับออกมา จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค EDS line scan ดังรูปที่ 4.15 พบว่าสเกลออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่นมีปริมาณ Cr มากกว่า แต่มีปริมาณ Fe น้อยกว่า เมื่อเทียบกับ สเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรูพรุนจึงสรุปได้ว่า Fe₃O₄ เป็นสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรูพรุน และ spinel FeCr₂O₄ เป็นสเกลออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่น และจากรูปที่ 4.10 สเกลออกไซด์ลักษณะตุ่มคือ Fe₃O₄ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ A. Yamauchi และคณะ [19, 28] และงานวิจัยของ Y. Zhang และคณะ [29]

รูปที่ 4.14 ผลวิเคราะห์ GIXRD ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง

รูปที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ชั้นสเกลออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในไฮโดรเจน 30 ชั่วโมง

ชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจนจากรูปที่ 4.11 สเกล ออกไซด์แบ่งเป็น 2 ชั้น โดยชั้นนอกเป็นสเกลออกไซด์ที่มีรูพรุน และชั้นในเป็นสเกลออกไซด์ที่มีความ หนาแน่น จากรูปที่ 4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนด้วยเทคนิค GIXRD พบสเกลออกไซด์ประกอบด้วย Fe₃O₄, spinel FeCr₂O₄ และ (Fe,Cr)₂O₃ เทคนิค EDS line scan ถูกใช้เพื่อตรวจสอบส่วนผสมของสเกลออกไซด์ชั้นนอกและ ชั้นในดังแสดงในรูปที่ 4.17 ซึ่งผลที่ได้พบว่าสเกลออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่นมีปริมาณ Cr สูงกว่า ดังนั้น Fe₃O₄ จึงเป็นสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรูพรุน และสเกลออกไซด์ชั้นในที่มีความหนาแน่นคือ spinel FeCr₂O₄ และ (Fe,Cr)₂O₃ และจากรูปที่ 4.10 สเกลออกไซด์ลักษณะตุ่มคือ Fe₃O₄ ซึ่งตรงกับงานวิจัย ของ A. Yamauchi และคณะ [19, 28] และงานวิจัยของ Y. Zhang และคณะ [29]

รูปที่ 4.16 ผลวิเคราะห์ GIXRD ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง

รูปที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ชั้นสเกลออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในไนโตรเจน 30 ชั่วโมง

ความหนาของสเกลออกไซด์นั้นแสดงในตารางที่ 4.1 โดยความหนาทั้งหมดของสเกลออกไซด์ ที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ มีค่ามากกว่าหลังการอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจน และมีค่าใกล้เคียงกับหลังการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน สำหรับ สเกลออกไซด์ชั้นหนาแน่นหลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ มีค่ามากกว่าหลังการอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน และไฮโดรเจนตามลำดับ อย่างไรก็ตามสำหรับสเกลออกไซด์ชั้นรู พรุนหลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน มีค่ามากกว่าหลังการอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน และไฮโดรเจนตามลำดับ อย่างไรก็ตามสำหรับสเกลออกไซด์ชั้นรู พรุนหลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน มีค่ามากกว่าหลังการอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติ และไฮโดรเจนตามลำดับ เมื่อเปรีบเทียบขึ้นงานก่อนอบอ่อนแบบกะกับขึ้นงาน หลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติพบว่าสเกลออกไซด์ชั้นรูพรุนมีความหนามากขึ้น และสเกล ออกไซด์ชั้นหนาแน่นมีความหนาเพิ่มขึ้นจาก 2.20 เป็น 2.64-2.66 ไมโครเมตร เมื่อเปรียบเทียบ ขึ้นงานก่อนอบอ่อนแบบกะกับชิ้นงานหลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนทั้งสเกล ออกไซด์ชั้นรูพรุน และหนาแน่นมีความหนาใกล้เคียงกัน สำหรับชิ้นงานหลังอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนเมื่อเปรีบเทียบกับชิ้นงานก่อนอบอ่อนแบบกะทั้งสเกลออกไซด์ที่พรุน และ หนาแน่นมีความหนาซื้น

ตัวอย่าง	รูพรุน (ไมโครเมตร)	หนาแน่น (ไมโครเมตร)	ทั้งหมด	
N 100 14	/ SD	SD	(ไมโครเมตร) / SD	
ก่อนอบอ่อนแบบกะ	3.59/0.16	2.20/0.16	5.79/0.19	
บรรยากาศปกติ 20 ชั่วโมง	3.87/0.08	2.66/0.03	6.53/0.08	
บรรยากาศปกติ 25 ชั่วโมง	4.13/0.03	2.64/0.04	6.77/0.04	
บรรยากาศปกติ 30 ชั่วโมง	4.38/0.08	2.69/0.08	7.07/0.13	
ไฮโดรเจน 20 ชั่วโมง	3.65/0.06	2.12/0.03	5.77/0.08	
ไฮโดรเจน 25 ชั่วโมง	3.68/0.06	2.11/0.05	5.79/0.07	
ไฮโดรเจน 30 ชั่วโมง	3.65/0.03	2.13/0.04	5.78/0.06	
ไนโตรเจน 20 ชั่วโมง	4.07/0.03	2.41/0.04	6.48/0.05	
ไนโตรเจน 25 ชั่วโมง	4.55/0.06	2.49/0.05	7.04/0.09	
ไนโตรเจน 30 ชั่วโมง	4.57/0.05	2.60/0.02	7.18/0.06	

ตารางที่ 4.1 ความหนาของชั้นสเกลออกไซด์ที่ผ่านการรีดร้อนก่อนและหลังการอบอ่อนแบบกะ

SD = Standard deviation

น้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปของสเกลออกไซด์หลังอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกตินั้น เพิ่มขึ้น ตามระยะเวลาที่อบอ่อนแบบกะดังรูปที่ 4.18 สเกลออกไซด์หลังอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติคือ Fe₂O₃ และ (Fe,Cr)₂O₃ เนื่องมาจากสมดุลทางเทอร์โมไดนามิกส์ของปฏิกิริยาที่ 4.1 ที่อุณหภูมิ 850 [°]C มีค่าความดันย่อยของออกซิเจนเท่ากับ 1.01 mPa สำหรับในการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ปกตินั้นความดันย่อยของออกซิเจนมีค่าสูงกว่า 1.01 mPa ดังนั้น Fe₃O₄ สเกลออกไซด์จึงทำปฏิกิริยา กับออกซิเจนในบรรยากาศเกิดเป็น Fe₂O₃ ซึ่งเป็นปฏิกิริยาย้อนกลับของปฏิกิริยาที่ 4.1 spinel FeCr₂O₄ สามารถสลายตัวเป็น Cr₂O₃ ดังแสดงในปฏิกิริยาที่ 4.2 [34]

$$FeCr_2O_{4(s)} \leftrightarrow Fe_{(s)} + 1/2O_{2(g)} + Cr_2O_{3(s)}$$

$$(4.2)$$

Fe จากปฏิกิริยาที่ 4.2 สามารถทำปฏิกิริยากับออกซิเจนในบรรยากาศ และจากปฏิกิริยาที่ 4.2 เกิดเป็นปฏิกิริยาที่ 4.3

$$2Fe_{(s)}+3/2O_{2(g)} \leftrightarrow Fe_2O_{3(s)}$$
(4.3)

Cr₂O₃ จากปฏิกิริยาที่ 4.2 และ Fe₂O₃ จากปฏิกิริยาที่ 4.3 สามารถละลายเข้ากันได้เป็น สารละลายของแข็งเกิดเป็น (Fe,Cr)₂O₃ เนื่องจากขนาดอะตอมใกล้เคียงกัน, อิเล็กโทรเนกาติวิตี ใกล้เคียงกัน, โครงสร้างผลึกเหมือนกัน และมีเวเลนซ์อิเล็กตรอนเท่ากัน [35] จากการศึกษาเพิ่มเติมพบว่า Cr₂O₃ สามารถทำปฏิกิริยากับ O₂ หรือ H₂O กลายเป็น CrO_{3(g)}, CrOOH_(g) และ CrO₂(OH)_{2(g)} ดังปฏิกิริยาที่ 4.4-4.6 [4, 19, 36] ส่งผลให้ชิ้นงานหลังจากอบอ่อนแบบ กะในบรรยากาศปกติ และชิ้นงานหลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนมีการสูญเสีย Cr₂O₃ บางส่วน

$$Cr_2O_{3(s)} + 3/2 O_{2(g)} \leftrightarrow 2 CrO_{3(g)}$$
 (4.4)

$$Cr_2O_{3(s)} + H_2O(g) \leftrightarrow 2 CrOOH_{(g)}$$
 (4.5)

$$Cr_2O_{3(s)} + O_{2(g)} + H_2O_{(g)} \leftrightarrow 2 CrO_2(OH)_{2(g)}$$

$$(4.6)$$

ซึ่งน้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปของสเกลออกไซด์หลังอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน เป็นเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมงนั้นมีค่าประมาณ -0.301 มก./ซม.² ดังรูปที่ 4.18 อาจเนื่องมาจาก เนื่องมาจากการระเหยของ Cr₂O₃ โดยปฏิกิริยาดังต่อไปนี้ [19] เริ่มต้นไฮโดรเจนทำปฏิกิริยากับ spinel FeCr₂O₄ ตามปฏิกิริยา 4.7 [27]

$$5H_{2(g)}+2FeCr_{2}O_{4(s)} \leftrightarrow 5H_{2}O_{(g)}+4Cr_{(s)}+Fe_{2}O_{3(s)}$$

$$(4.7)$$

ต่อมา Fe₂O₃ จากปฏิกิริยาที่ 4.7 สลายตัวให้ Fe₃O₄ โดยปฏิกิริยาที่ 4.1 เนื่องมาจากความ ดันย่อยของออกซิเจนในบรรยากาศต่ำกว่า 1.01 MPa หลังจากนั้นออกซิเจนจากปฏิกิริยาที่ 4.1 ทำ ปฏิกิริยากับ Cr จากปฏิกิริยา 4.7 ได้ปฏิกิริยาที่ 4.8

$$2Cr_{(s)} + 3/2O_{2(g)} \leftrightarrow Cr_2O_{3(s)}$$

$$(4.8)$$

ปฏิกิริยาสุดท้าย Cr₂O₃ จากปฏิกิริยาที่ 4.8 ทำปฏิกิริยากับ H₂O จากปฏิกิริยาที่ 4.7 เกิด เป็น CrOOH ตามสมการที่ 4.5

จากรูปที่ 4.14 GIXRD พบพิคเล็กๆของ spinel FeCr₂O₄ ซึ่งหมายถึงปริมาณ Cr₂O₃ ที่ต่ำ และยืนยันการเกิดการระเหยของ Cr₂O₃ นอกจากนี้ในชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจนสาเหตุที่พบรอยแตกตั้งฉากกับแนวรีด อธิบายได้ดังนี้ สาเหตุแรกไฮโดรเจนละลายใน Cr₂O₃ สเกล ทำให้สเกล Cr₂O₃ มีคุณสมบัติเปราะ [18, 27, 28, 36-38] สาเหตุต่อมาหลังจากการรีดร้อน เหล็กกล้าไร้สนิมจะมีความเค้นเหลืองค้างในแนวรีดมากกว่าแนวตั้งฉากแนวรีด [39-41] และสาเหตุ สุดท้าย มีความแตกต่างระหว่างการขยายตัวทางความร้อนของสเกลออกไซด์และตัวเนื้อเหล็กกล้าไร้ สนิมระหว่างที่เย็นตัว สเกลออกไซด์หลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนคือ Fe₃O₄ และ spinel FeCr₂O₄ แต่ปริมาณ spinel FeCr₂O₄ มีน้อยเนื่องจากการทำปฏิกิริยากับไฮโดรเจนใน บรรยากาศกลายเป็น CrOOH_(q) ตามปฏิกิริยาที่ 4.5

น้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปของสเกลออกไซด์หลังอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจนนั้นไม่ ควรจะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ เนื่องจากอาจมีออกซิเจนหลงเหลือในบรรยากาศ ในโตรเจนปริมาณน้อยมาก การเกิดสเกลออกไซด์จึงน้อยมากทำให้น้ำหนักเปลี่ยนแปลงน้อยมาก แต่ อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้ ชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนก่อนการอบอ่อนแบบกะมีสเกลออกไซด์ที่มีรูพรุน ทำให้อาจมีออกซิเจนบางส่วนอาจเหลือค้างอยู่ภายในสเกลออกไซด์ ปฏิกิริยาออกซิเดชันสามารถเกิด ได้บางส่วน ส่งผลให้น้ำหนักหลังการอบอ่อนแบบกะเพิ่มขึ้นแต่มีค่าคงที่ประมาณ 0.083 มก./ซม.² ที่ ระยะเวลาในการอบอ่อน 20, 25 และ 30 ชั่วโมง จากรูปที่ 4.16 สเกลออกไซด์หลังอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนคือ Fe₃O₄, (Fe,Cr)₂O₃ และ spinel FeCr₂O₄ สำหรับสเกล Fe₃O₄ และ spinel FeCr₂O₄ มีมาตั้งแต่ชิ้นงานก่อนการอบอ่อนแบบกะ อย่างไรก็ตามเนื่องจากอาจมีออกซิเจนบางส่วน เหลือค้างในสเกลออกไซด์ ทำให้สเกลออกไซด์บางส่วนสลายตัวจาก spinel FeCr₂O₄ เกิดเป็น Fe₂O₃ และ Cr₂O₃ ดังปฏิกิริยาที่ 4.2 ถึง 4.3 ต่อมา Fe₂O₃ และ Cr₂O₃ รวมตัวกันเป็นสารละลายของแข็ง เนื่องจากขนาดอะตอมใกล้เคียงกัน, อิเล็กโทรเนกาติวิตีใกล้เคียงกัน, โครงสร้างผลึกเหมือนกัน และมี เวเลนซ์อิเล็กตรอนเท่ากัน [35]

4.4 ผลการวิเคราะห์พื้นผิวหลังกัดกรดของขึ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศต่างๆ

หลังจากนำชิ้นงานผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศต่างๆ ไปกัดกรดที่ สภาวะความเข้มข้นของสารละลาย 1 ใน 4 ของกระบวนการผลิตจริง เนื่องจากที่ความเข้มข้น เดียวกับสภาวะของกระบวนการผลิตจริง ไม่พบสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิว และใช้โปรแกรม วิเคราะห์ภาพ (PANASIS) ได้ผลดังแสดงในรูปที่ 4.19 ตารางที่ 4.2 แสดงเปอร์เซ็นต์พื้นที่ของสเกล ออกไซด์เหลือค้างที่ผิวหลังจากนำชิ้นงานผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศต่างๆ ไป กัดกรด กรณีชิ้นงานผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศต่างๆ ไป กัดกรด กรณีชิ้นงานผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติพบว่า เมื่อระยะเวลาการ อบอ่อนแบบกะเพิ่มขึ้น ปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวก็เพิ่มขึ้นด้วยดังแสดงในตารางที่ 4.2 เมื่อ ระยะเวลาในการอบเพิ่มขึ้นจาก 20 ชั่วโมงเป็น 25 ชั่วโมง ปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวเพิ่มขึ้น อย่างมากจาก 0.0444 เปอร์เซ็นต์ เป็น 0.0507 เปอร์เซ็นต์ หลังจาก 25 ชั่วโมงเป็น 30 ชั่วโมง เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 0.0522 เปอร์เซ็นต์ สาเหตุเนื่องมาจากเมื่อระยะเวลาเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณสเกล ออกไซด์เพิ่มมากขึ้น และอัตราการเกิดออกซิเดชั่นที่ลดลง [21] สามารถพิจารณาจากรูปที่ 4.18 จะ เห็นว่าในช่วง 20 ชั่วโมงไป 25 ชั่วโมงนั้นน้ำหนักที่เปลี่ยนไประหว่างหลังและก่อนอบอ่อนแบบกะมีค่า เพิ่มขึ้นมาก และมีค่าเพิ่มขึ้นน้อยลงในช่วง 25 - 30 ชั่วโมง สำหรับชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบ อ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน มีปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อ ระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะเพิ่มขึ้น โดยที่ระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ 20, 25 และ 30 ชั่วโมง มีปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวคือ 0.0143 เปอร์เซ็นต์, 0.0161 เปอร์เซ็นต์ และ 0.0165 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สาเหตุที่เมื่อเพิ่มระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะแล้วมีปริมาณสเกล ออกไซด์เหลือค้างที่ผิวเพิ่มมากขึ้นเนื่องมาจาก Nodular oxide บางส่วนรวมตัวกันดังแสดงในรูปที่ 4.10 ทำให้กำจัดสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวได้ยากขึ้น สำหรับชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน มีปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาในการอบ อ่อนแบบกะเพิ่มขึ้น โดยที่ระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ 20, 25 และ 30 ชั่วโมง มีปริมาณสเกล ออกไซด์เหลือค้างที่ผิวคือ 0.0251 เปอร์เซ์นต์, 0.0284 เปอร์เซ็นต์ และ 0.0318 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สาเหตุเพราะความหนาของชั้นสเกลออกไซด์ที่เพิ่มขึ้นดังแสดงในตารางที่ 4.1 เมื่อเพิ่ม ระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ

เมื่อนำชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะทั้ง 3 บรรยากาศที่ผ่านการกัดกรดสภาวะ ความเข้มข้นของสารละลาย 1 ใน 4 ของกระบวนการผลิตจริง มาเปรียบเทียบกันพบว่าการอบอ่อน ในบรรยากาศปกติมีปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวมากที่สุดรองลงมาคือ ไนโตรเจน และ ไฮโดรเจน ตามลำดับ สาเหตุที่สเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวมากที่สุดรอบอ่อนในบรรยากาศปกติ เมื่อผ่านการกัดกรด แล้วมีปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวมากที่สุด เพราะการอบอ่อนในบรรยากาศปกติ เมื่อผ่านการกัดกรด แล้วมีปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวมากที่สุด เพราะการอบอ่อนในบรรยากาศปกติ เมื่อผ่านการกัดกรด ออกซิเดชันมากดังที่แสดงในรูปที่ 4.18 ที่แสดงค่าน้ำหนักที่เปลี่ยนไประหว่างหลังและก่อนการอบ อ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติมีค่ามากที่สุดและหมายถึงชั้นสเกลออกไซด์มีปริมาณหรือความหนา มาก การกัดกรดจึงยากลำบากกว่า นอกจากนี้จากตารางที่ 4.1 ที่แสดงความหนาชั้นสเกลออกไซด์ กับผลวิเคาระห์ GIXRD และ EDX (รูปที่ 4.12 และ 4.13) พบว่าชั้นสเกลออกไซด์ชั้นหนาแน่นมีความ หนาที่สุดและเป็นสเกลออกไซด์ชนิด (Fe,Cr)₂O₃ ที่มีโครเมียมมาก (Cr rich) คาดว่าทำให้สมบัติเจ้า ใกล้ Cr₂O₃ ส่งผลให้มีความเสถียรกว่าสเกลออกไซด์ชั้นหนาแน่นที่เป็นสเกลออกไซด์ชนิด spinel FeCr₂O₄ (จากรูปที่ 4.14 - 4.17) ที่พบจากการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน และ ไฮโดรเจน โดยจากการพิจารณาพลังงานอิสระกิบส์ที่อุณหภูมิ 25 °C ของสเกลออกไซด์ชนิด Cr₂O₃ และ spinel FeCr₂O₄ ที่แสดงในปฏิกิริยาที่ 4.10 และ 4.11 ตามลำดับ [42]

$$4/3Cr_{(s)} + O_{2(q)} \leftrightarrow 2/3Cr_2O_{3(s)} \quad \Delta G_f = -697.8 \text{ kJ/mole } O_2 \quad (4.9)$$

$$2Fe_{(s)} + O_{2(g)} + 2Cr_2O_{3(s)} \leftrightarrow 2FeCr_2O_{4(s)} \quad \Delta G_f = -618.8 \text{ kJ/mole } O_2 \quad (4.10)$$

กรณีการอบอ่อนในบรรยากาศไนโตรเจนที่มีปริมาณสเกลออกไซด์ชั้นรูพรุนมากที่สุดดังแสดง ในตารางที่ 4.1 และมีสเกลออกไซด์ชั้นหนาแน่นเป็นสเกลออกไซด์ชนิด spinel FeCr₂O₄ และ (Fe,Cr)₂O₃ เล็กน้อย ค่าน้ำหนักที่เปลี่ยนไประหว่างหลังและก่อนอบอ่อนแบบกะมีค่าน้อยกว่าเมื่อ เทียบกับการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ การกัดกรดจึงง่ายกว่า จึงมีปริมาณสเกลออกไซด์ เหลือค้างที่ผิวรองลงมา

กรณีการอบอ่อนในบรรายากาศไฮโดรเจน มีค่าน้ำหนักที่เปลี่ยนไประหว่างหลังและก่อนอบ อ่อนแบบกะมีค่าเป็นลบ หมายถึง สเกลออกไซด์อาจหลุดร่อนได้ง่าย มีรอยแตกตั้งฉากกับแนวรีดที่ผิว สเกลออกไซด์ทำให้สารละลายกรดสามารถแทรกซึมเข้าไปในชั้นสเกลออกไซด์ได้ง่าย ชั้นสเกล ออกไซด์มีความบางที่สุด และสเกลออกไซด์ชั้นหนาแน่นเป็นสเกลออกไซด์ชนิด spinel FeCr₂O₄ การ กัดกรดจึงง่ายที่สุดเทียบกับกรณีการอบอ่อนในบรรยากาศปกติและในบรรยากาศไนโตรเจน หลังการ กัดกรดจึงมีปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวน้อยที่สุด

Chulalongkorn University

รูปที่ 4.19 ภาพพื้นผิวชิ้นงานหลังจากกัดกรดของชิ้นงานผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติ, ไฮโดรเจน และไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

าถหะยาถกุถุกรุกกุณฑ	1014F0 1000 TF0 010 FT 0 10 14 MAIN 10 - F0 UAU 14							
เปอร์เซ็นต์พื้นที่ของสเกลออกไซด์	20 ชั่วโมง	25 ชั่วโมง	30 ชั่วโมง					
เหลือค้างที่ผิวต่อพื้นที่ผิว								
บรรยากาศปกติ	0.0444	0.0507	0.0522					
ไฮโดรเจน	0.0143	0.0161	0.0165					
ไนโตรเจน	0.0251	0.0284	0.0318					

ตารางที่ 4.2	2 เปอร์เซ็นต์พื้น	เที่ของสเกล	ออกไซด์เ	หลือค้า	างที่ผิวเ	ต่อพื้น	ที่ผิวห	ลังจาก	นำชิ้น	งานผ่	านกา	เรรีด
	ร้อนแล้วอบอ่	่อนแบบกะใ	นบรรยา:	กาศต่า	งๆ ไปส์	าัดกรด	ฦ					

รูปที่ 4.20 น้ำหนักที่เปลี่ยนไประหว่างหลังและก่อนกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง

รูปที่ 4.20 แสดงน้ำหนักที่เปลี่ยนไประหว่างหลังและก่อนกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีด ร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศและเวลาต่างๆ โดยชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบ กะในบรรยากาศปกติมีน้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้น ตามระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ สาเหตุ เพราะปริมาณสเกลออกไซด์ที่ผิวที่เพิ่มมากขึ้น และหนาขึ้นทำให้ปริมาณสเกลออกไซด์ที่โดนกัดกรดที่ ผิวเยอะขึ้น และปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย สำหรับชิ้นงานที่ผ่านการรีด ร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนมีน้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างคงที่อยู่ที่ 2.778 มก./ซม.² สาเหตุอาจเป็นเพราะความหนาและปริมาณสเกลออกไซด์ไม่ขึ้นกับระยะเวลาในการอบอ่อน แบบกะ กรณีชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจนมีน้ำหนักที่ เปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้น ตามระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ สาเหตุเพราะปริมาณสเกลออกไซด์ที่ผิว หนาขึ้นเมื่อระยะเวลาการอบอ่อรแบบกะมากขึ้น

เมื่อนำชิ้นงานหลังอบอ่อนแบบกะทั้ง 3 บรรยากาศมาเปรียบเทียบกันพบว่าการอบอ่อนใน บรรยากาศไฮโดรเจนมีน้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังกระบวนการกัดกรดมากที่สุด และมีความ หนาของชั้นสเกลออกไซด์น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิวน้อยที่สุด รองลงมาคือการอบอ่อนในบรรยากาศบรรยากาศปกติ และไนโตรเจนตามลำดับ

รูปที่ 4.21 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติ, ไนโตรเจน และไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

เมื่อนำชิ้นงานที่กัดกรดแล้วไปถ่ายภาพดูพื้นผิวหลังการกัดกรดด้วยกล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบส่องกราดดังแสดงในรูปที่ 4.21 พบว่าชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ เกิด การกัดกร่อนตามขอบเกรน (Intergranular corrosion)มากที่สุด กรณีชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนเกิดการกัดกร่อนตามขอบเกรนเล็กน้อย กรณีชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศในโตรเจนเกิดการกัดกร่อนตามขอบเกรนปานกลาง ซึ่งลักษณะการกัดกร่อนนั้นมีผลต่อ กระบวนการรีดเย็นโดยชิ้นงานที่เกิดการกัดกร่อนตามขอบเกรน มีแนวน้อมที่รีดแล้วความหยาบผิวจะ สูงกว่าชิ้นงานที่เกิดการกัดกร่อนแบบสม่ำเสมอ

สาเหตุที่พบการกัดกร่อนตามขอบเกรนอาจเป็นเพราะ สเกลออกไซด์ชนิด (Fe,Cr)₂O₃ ที่มี โครเมียมมาก ทำให้มีคุณสมบัติเข้าใกล้ Cr₂O₃ ที่มีความเสถียรสูง (จากสมการที่ 4.9) ทำให้ขณะกัด กรดขอบเกรนซึ่งมีดิสโลเคชั่นอยู่เยอะจึงถูกกัดกร่อนได้ง่ายกว่าบริเวณที่มีสเกลออกไซด์ชนิด (Fe,Cr)₂O₃ ซึ่งจากรูปที่ 4.12 และ 4.13 ชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติมีสเกลออกไซด์ ชั้นในที่หนาแน่นเป็นสเกลออกไซด์ชนิด (Fe,Cr)₂O₃ ที่มีโครเมียมมาก จึงพบการกัดกร่อนตามขอบ เกรนมากที่สุด กรณีชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน จากรูปที่ 4.16 และ 4.17 สเกล ออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่นเป็นสเกลออกไซด์สเกลออกไซด์ชนิด FeCr₂O₄ และชนิด (Fe,Cr)₂O₃ ที่มี โครเมียมมาก ปนกันอยู่ทำให้เกิดการกัดกร่อนตามขอบเกรนรองลงมา กรณีชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไฮโดรเจน จากรูปที่ 4.14 และ 4.15 สเกลออกไซด์ชั้นในที่หนาแน่นเป็นสเกลออกไซด์ สเกลออกไซด์ชนิด FeCr₂O₄ เท่านั้นทำให้เกิดการกัดกร่อนตามขอบเกรนน้อยที่สุด

Chulalongkorn University

บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง

ผลการศึกษาการอบอ่อนแบบกะของเหล็กกล้าไร้สนิมเฟร์ไรต์แผ่นรีดร้อนเกรด 430 ใน บรรยากาศปกติ, ไฮโดรเจน และไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นเวลา 20, 25 และ 30 ชั่วโมงแล้ว นำไปกัดกรดเพื่อกำจัดสเกลออกไซด์ที่เกิดขึ้นสามารถสรุปได้ดังนี้

 หลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรูพรุนคือ ออกไซด์ ชนิด Fe₂O₃ และชั้นในที่หนาแน่นคือ ออกไซด์ชนิด (Fe,Cr)₂O₃ หลังจากอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนสเกลออกไซด์ชั้นนอกที่มีรูพรุนคือ ออกไซด์ชนิด Fe₃O₄ และชั้นในที่หนาแน่นคือ ออกไซด์ชนิด spinel FeCr₂O₄ หลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจนสเกลออกไซด์ชั้นนอก ที่มีรูพรุนคือ ออกไซด์ชนิด Fe₃O₄ และชั้นในที่หนาแน่นคือ ออกไซด์ชนิด (Fe,Cr)₂O₃, FeCr₂O₄

 หลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนแล้วพบรอยแตกที่ชั้นสเกลออกไซด์ตั้งฉาก กับแนวรีด

 น้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจนและไฮโดรเจนไม่ ขึ้นกับระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ แต่ในบรรยากาศปกติน้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากอบ อ่อนแบบกะขึ้นกับระยะเวลาในการอบอ่อนแบบกะ

 หลังจากกระบวนการกัดกรดการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน มีปริมาณสเกล ออกไซด์เหลือค้างที่ผิวน้อยที่สุด รองลงมาคือการอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน และ บรรยากาศปกติตามลำดับ

5. น้ำหนักที่เปลี่ยนไปภายหลังการกัดกรดชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนมี ค่ามากที่สุดรองลงมาคือชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ และไนโตรเจนตามลำดับ

 6. สภาพพื้นผิวภายหลังการกัดกรด กรณีชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติมีการกัด กร่อนตามขอบเกรนมากที่สุด รองลงมาคือชิ้นงานที่อบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน และ บรรยากาศไฮโดรเจนตามลำดับ

 เมื่อพิจารณาจากปริมาณสเกลออกไซด์เหลือค้างที่ผิว และลักษณะการกัดกร่อนแล้ว บรรยากาศในการอบอ่อนแบบกะที่เหมาะสมคือ บรรยากาศไฮโดรเจน รองลงมาคือบรรยากาศ ในโตรเจน และบรรยากาศปกติ

รายการอ้างอิง

- 1. J.R. Davis, *Stainless Steels*. ASM Specialty Handbook. 1996.
- 2. L. Sa'nchez, M.P. Hierro, F. J. Pe'rez, *Effect of Chromium Content on the Oxidation Behaviour of Ferritic Steels for Applications in Steam Atmospheres at High Temperatures.* Oxidation of Metals, 2009. **71**(3-4): p. 173-186.
- 3. G.E. Totten, *Steel Heat Treatment: Metallurgy and Technologies*, ed. 2. 2007, Portland, Oregon, U.S.A.: Taylor&Francis. 695-735.
- 4. B. Baroux, P. Lacombe, G. Beranger, *The 17%Cr Stainless Steels*. Stainless Steels. Vol. 2. 1993, France: Les éditions de physique.
- 5. The in-house technical report, in Posco-Thainox Co., Ltd. Unpublished.
- 6. D. Peckner, I.M. Bernstein, *Handbook of stainless steels*. 1977, New York: McGraw-Hill Company.
- D.J. Young, High temperature oxidation and corrosion of metals, ed. 1. 2008, Oxford, UK: Elsevier Science.
- I. Saeki, H. Konno, R. Furuichi, T. Nakamura, K. Mabuchi, M. Itoh, THE EFFECT OF THE OXIDATION ATMOSPHERE ON THE INITIAL OXIDATION OF TYPE 430 STAINLESS STEEL AT 1273 K. Corrosion Science, 1998. 40(2/3): p. 191-200.
- 9. Pattama Naewkanya, Ura Panchareon, Pornchai Labcharoenwongsa, Gobboon Lothongkum, *Effects of Annealing Temperature, Time and Oxygen Content on Secondary Oxide Formation of AISI 304 Stainless Steel.* Materials and Minerals, 2010. **20**(3): p. 19-23.
- I. Saeki, et al., In situ X-ray diffraction of surface oxide on type 430 stainless steel in breakaway condition using synchrotron radiation. Corrosion Science, 2012. 55: p. 219-225.
- I. Saeki, et al., Effect of heating rate on properties of initially formed oxides on type 430 stainless steels at 1273K. Zairyo-to-Kankyo-Corrosion-Engineering, 1997. 46(12): p. 789-796.

- 12. P. Shi, Y. Wang, C Liu, M. Jiang, *Effect of oxidation agent on pickling of 430 stainless steel.* Advanced Materials Research, 2011(233-235): p. 938-941.
- 13. *High Nitrogen Steels*, J. Foct, A. Hendry (Eds.). in Proc. of 1st International Conference High Nitrogen Steels, Inst. Met. 1989. London, UK.
- 14. *High Nitrogen Steels*, G. Stein, H. Witulski (Eds.). in Proc. of 2nd Intl. Conf. High Nitrogen Steels, Stahl & Eisen. 1990. Duesseldorf, Germany.
- 15. *High Nitrogen Steels*, V.G. Gavriljuk, V.M. Nadutov (Eds.). in Proc. of 3rd Intl. Conf. High Nitrogen Steels, Inst. Met. Phys. 1993. Kiev, Ukraine.
- High Nitrogen Steels, M. Kikuchi, Y. Mishima (Eds.). in ISIJ International, 36 (7).
 1996.
- 17. *High Nitrogen Steels*, H. Hänninen, S. Hertzman, J. Romu (Eds.). in Proc. of 5th Intl. Conf. High Nitrogen Steels. 1998. Espoo, Finland and Stockholm, Sweden.
- P.K. Kofstad, *High-Temperature Oxidation of Metals*. 1 ed. 1966, New York, USA: John Wiley and Sons.
- 19. A. Yamauchi, K. Kurokawa, H.Takahashi, *Evaporation of Cr_2O_3 in Atmospheres Containing H₂O.* Oxidation of Metals, 2003. **59**(5): p. 517-527.
- I. Saeki, H. Konno, R. Furuichi, THE INITIAL OXIDATION OF TYPE 430 STAINLESS STEEL IN 02-H20-N2 ATMOSPHERES AT 1273 K. Corrosion Science, 1996. Vol. 38(1): p. 19-31.
- I. Saeki, et al., GROWTH PROCESS OF PROTECTIVE OXIDES FORMED ON TYPE 304 AND 430 STAINLESS STEELS AT 1273 K. Corrosion Science, 1998. 40(8): p. 1295-1302.
- 22. C. Carvalho, G. Costa, A. Cota, E. Rossi, *High Temperature Oxidation Behavior* of AISI 304 and AISI 430 Stainless Steels. Materials Research, 2006. **9**(4): p. 393-397.
- L.F. Li, P. Caenen, M.F. Jiang, *Electrolytic pickling of the oxide layer on hot*rolled 304 stainless steel in sodium sulphate. Corrosion Science, 2008. 50(10): p. 2824-2830.
- X. Qiong, S. Pei-yang, L. Cheng-jun, J. Mao-fa, *Effects of Different Oxidants on HCl-based Pickling Process of 430 Stainless Steel.* Journal of Iron and Steel Research, International, 2016. 23(8): p. 778-783.

- 25. L.F. Li, Pickling of Austenitic Stainless Steels, in Internal review report Alz-Arcelor, Unpublished. 2002: France.
- N. Ipek, N. Lior, A. Eklund, Improvement of the electrolytic metal pickling process by inter-electrode insulation. Ironmaking & Steelmaking, 2005. 32(1): p. 87-96.
- 27. S. Jianian, Z. Longjiang, L. Tiefan, *High-Temperature Oxidation of Fe-Cr Alloys in Wet Oxygen.* Oxidation of Metals, 1997. **48**(3/4).
- A. Yamauchi, et al., TDS Measurement of Hydrogen Released from Stainless Steel Oxidized in H2O-Containing Atmospheres. Materials Science Forum, 2006. 522(523): p. 163-170.
- 29. Y. Zhanga, et al., *Electrochemical performance of carbon-encapsulated Fe3O4 nanoparticles in lithium-ion batteries: morphology and particle size effects.* Electrochimica Acta, 2016. **216**: p. 475-483.
- C. Xiawei, et al., Oxide scale characterization of ferritic stainless steel and its deformation and friction in hot rolling. Tribology International, 2015. 84: p. 61-70.
- H. Dae Jin , et al., Effects of Alloying Elements on Sticking Behavior Occurring during Hot Rolling of Modified Ferritic STS430J1L Stainless Steels.
 Metallurgical and Materials Transactions A, 2009. 40(5): p. 1080.
- J. Zurek, et al., Effect of Alloying Additions in Ferritic 9-12%Cr Steels on the Temperature Dependence of the Steam Oxidation Resistance. Materials Science Forum, 2004. 461-464: p. 791-798.
- C. Somrerk, et al., Application of the Micro-Tensile Testing to Investigate the Adhesion of Thermal Oxide Scales Grown on AISI 441 Stainless Steel Sheet Oxidised in Air and Water Vapour. Key Engineering Materials, 2009. 410-411: p. 187-193.
- S.E. Ziemniak, L.M. Anovitz, R.A. Castelli, W.D. Porter, *Thermodynamics of Cr₂O₃, FeCr₂O₄, ZnCr₂O₄, and CoCr₂O₄. The Journal of Chemical Thermodynamics, 2007. 39(11): p. 1474-1492.*

- 35. K. A. Hay, F. G. Hicks, D. R. Holmes, *The Transport Properties and Defect Structure of the Oxide (Fe, Cr)2O3 formed on Fe-Cr alloys.* Materials and Corrosion, 1970. **21**(11): p. 917-924.
- 36. I. Kvernes, M. Oliveira, P.K. Kofstad, *High temperature oxidation of Fe-13Cr-xAl alloys in air* H_2O *vapour mixtures.* Corrosion Science, 1977. **17**(3): p. 237-252.
- 37. P.K. Kofstad, *High-Temperature Corrosion*. Elsevier Applied Science. 1988.
- 38. H. Gunnar, T. Bent, H. Erik, Hydrogen in Chromium: Influence on the High-Temperature Oxidation Kinetics in H_2O , Oxide-Growth Mechanisms and Scale Adherence. Oxidation of Metals, 2000. **54**(1): p. 1-10.
- Z. Zhou, P.F. Thomson, Y. Lam, D.D.W. Yuen, Numerical analysis of residual stress in hot-rolled steel strip on the run-out table. Journal of Materials Processing Technology, 2003. 132(1–3): p. 184-197.
- 40. M. De Giorgi, *Residual stress evolution in cold-rolled steels.* International Journal of Fatigue, 2011. **33**(3): p. 507-512.
- 41. B.P. Michael, R.H. Michael *Residual Stress, Stress Relief, and Inhomogeneity in Aluminum Plate.* Scripta Materialia, 2002. **46**(1): p. 77-82.
- 42. M. Krivilyov, et al., *Thermodynamic Assessment of Chrome-Spinel Formation in Laser-Sintered Coatings with Cr2O3 Particles.* Metallurgical and Materials Transactions B, 2016. **47**(3): p. 1573-1582.

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตารางที่ ก-1 ถึง ก-11 แสดงผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของ ชิ้นงาน โดยวัดความหนาของชั้นสเกลออกไซด์ที่หนาแน่น และที่มีรูพรุนรูปละ 6 จุด จำนวณ 10 รูป

ตารางที่ ก-1 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนก่อนอบอ่อน แบบกะ ที่ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide :	scale thicknes	ss (µm)	
compact-1	2.54	2.54	2.14	2.54	2.01
porous 1	3.74	3.88	4.01	3.74	3.88
compact-2	2.01	2.27	2.27	2.67	2.94
porous 2	3.48	4.01	2.54	3.34	4.28
compact-3	1.87	2.54	1.74	2.01	2.01
porous 3	3.61	3.61	4.14	4.01	3.74
compact-4	2.14	1.87	2.01	2.14	1.87
porous 4	3.48	3.48	4.01	2.81	2.67
compact-5	4.01	2.54	2.01	2.41	2.01
porous 5	2.14	4.01	4.01	3.74	3.07
compact-6	2.27	2.14	1.87	1.47	1.88
porous 6	3.48	4.01	3.48	3.88	3.61
total layer	5.80	6.15	5.71	5.79	5.66
compact	2.47	2.32	2.01	2.21	2.12
porous	3.32	3.83	3.70	3.59	3.54

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide	scale thicknes	ss (µm)			
1.87	2.14	1.87	2.01	2.14	-	-
3.74	3.74	3.88	3.74	3.74	-	-
2.14	1.87	2.01	2.41	2.01	-	-
3.74	3.48	4.28	3.74	4.14	-	-
2.01	2.41	2.01	4.14	2.27	-	-
3.61	3.21	4.41	3.61	3.21	-	-
2.27	2.14	2.14	2.67	2.67	-	-
3.48	3.74	2.67	4.01	3.74	-	-
2.14	2.67	1.74	1.47	2.54	-	-
2.67	4.01	3.07	2.67	4.41	-	-
1.87	2.27	2.14	1.07	2.27	-	-
3.88	2.54	3.61	3.21	3.48	-	-
5.57	5.70	5.64	5.79	6.10	5.79	0.19
2.05	2.25	1.99	2.30	2.32	2.20	0.16
3.52	3.45	3.65	3.50	3.79	3.59	0.16
SD = Standard	d deviation					

เซแสง					
รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide s	scale thicknes	ss (µm)	
compact-1	1.34	2.41	2.14	2.81	2.27
porous 1	3.21	3.21	3.88	2.81	2.41
compact-2	2.81	1.87	2.01	2.67	1.34
porous 2	3.61	5.08	2.01	2.01	4.01
compact-3	2.14	1.74	1.60	4.14	2.14
porous 3	6.02	2.27	2.14	5.21	3.61
compact-4	2.27	2.67	3.34	2.14	4.95
porous 4	2.27	4.41	2.12	4.68	1.6
compact-5	2.67	2.14	3.54	4.14	1.6
porous 5	5.08	4.41	4.41	4.41	4.14
compact-6	2.14	1.60	2.67	4.28	3.34
porous 6	3.34	3.48	4.68	4.28	4.41
total layer	6.15	5.88	5.76	7.26	5.97
compact	2.23	2.07	2.55	3.36	2.61
porous	3.92	3.81	3.21	3.90	3.36

ตารางที่ ก-2 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัทที่ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบ ใช้แลง

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide s	cale thicknes	ss (µm)			
2.94	2.54	2.41	2.27	2.67	-	-
5.48	3.21	3.61	4.14	3.34	-	-
2.81	3.74	2.81	2.81	2.14	-	-
2.27	3.88	3.61	5.21	4.41	-	-
2.27	3.21	2.67	2.94	2.41	-	-
4.95	3.07	5.48	3.61	2.14	-	-
1.6	3.07	3.34	2.54	2.44	-	-
3.07	3.88	4.68	5.21	4.14	-	-
1.74	3.61	2.54	2.67	2.67	-	-
3.61	2.81	3.34	5.08	5.08	-	-
2.67	3.21	2.41	2.67	2.54	-	-
2.41	4.41	4.41	2.27	3.61	-	-
5.97	6.77	6.89	6.90	6.27	6.38	0.55
2.34	3.23	2.70	2.65	2.48	2.62	0.49
3.63	3.54	4.19	4.25	3.79	3.76	0.27

SD = Standard deviation

1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใหม ALONGKORN IINIVERSITY

			9		
รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide so	cale thickne	ss (µm)	
compact-1	2.54	2.67	2.67	2.67	2.81
porous 1	3.74	3.74	3.74	3.74	3.61
compact-2	2.54	2.81	2.54	2.67	2.67
porous 2	4.01	3.61	3.74	3.74	4.01
compact-3	2.67	2.94	2.67	2.81	2.81
porous 3	4.14	3.61	4.14	4.14	3.74
compact-4	2.54	2.54	2.67	2.81	2.41
porous 4	3.74	3.74	3.74	4.14	4.01
compact-5	2.54	2.51	2.54	2.41	2.67
porous 5	3.74	3.74	3.74	4.01	3.88
compact-6	2.81	2.81	2.81	2.81	2.54
porous 6	3.74	4.14	4.14	3.88	3.64
total layer	6.46	6.48	6.52	6.64	6.47
compact	2.61	2.71	2.65	2.70	2.65
porous	3.85	3.76	3.87	3.94	3.82

ตารางที่ ก-3 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศปกติ 20 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

GHULALUNGKUKN UNIVERSITY

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide	scale thicknes	ss (µm)			
2.54	2.81	2.54	2.54	2.54	-	-
3.88	3.88	3.88	3.88	4.14	-	-
2.41	2.81	2.54	2.81	2.81	-	-
3.74	3.74	4.14	3.88	4.28	-	-
2.67	2.81	2.81	2.54	2.81	-	-
4.01	3.88	3.74	4.01	3.88	-	-
2.67	2.41	2.54	2.81	2.54	-	-
3.74	3.74	3.74	3.74	4.01	-	-
2.81	2.81	2.81	2.54	2.67	-	-
4.01	4.14	3.88	3.61	4.01	-	-
2.54	2.41	2.67	2.81	2.54	-	-
3.61	3.88	4.01	3.74	3.88	-	-
6.44	6.55	6.55	6.49	6.69	6.53	0.08
2.61	2.68	2.65	2.68	2.65	2.66	0.03
3.83	3.88	3.90	3.81	4.03	3.87	0.08

SD = Standard deviation

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในและออะเรอม ปมพรอรเร

			9		
รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide s	cale thickne	ss (µm)	
compact-1	2.67	2.54	2.94	2.67	2.67
porous 1	4.01	4.01	4.01	4.01	4.14
compact-2	2.67	2.67	2.67	2.67	2.54
porous 2	4.14	4.14	4.14	4.28	4.14
compact-3	2.94	2.54	2.54	2.54	2.67
porous 3	4.28	4.14	4.14	4.01	4.01
compact-4	2.67	2.81	2.54	2.67	2.54
porous 4	4.28	4.28	4.01	4.28	4.14
compact-5	2.54	2.81	2.67	2.81	2.67
porous 5	4.01	4.01	4.14	4.14	4.28
compact-6	2.67	2.67	2.67	2.54	2.67
porous 6	4.14	4.14	4.54	3.88	3.88
total layer	6.84	6.79	6.84	6.75	6.73
compact	2.69	2.67	2.67	2.65	2.63
porous	4.14	4.12	4.16	4.10	4.10

ตารางที่ ก-4 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศปกติ 25 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

CHULALONGKORN UNIVERSITY

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide	scale thickne	ss (µm)			
2.54	2.81	2.54	2.41	2.67	-	-
4.14	3.88	4.01	4.01	4.28	-	-
2.67	2.41	2.54	2.81	2.41	-	-
4.14	4.14	4.14	4.01	4.01	-	-
2.67	2.67	2.81	2.67	2.54	-	-
4.28	4.28	4.01	4.01	4.28	-	-
2.81	2.67	2.67	2.54	2.41	-	-
4.01	4.14	4.01	4.41	4.01	-	-
2.67	2.67	2.67	2.41	2.67	-	-
4.01	4.14	4.28	4.28	4.28	-	-
2.41	2.41	2.41	2.81	2.81	-	-
4.01	4.14	4.28	4.28	4.28	-	-
6.73	6.73	6.73	6.78	6.78	6.77	0.04
2.63	2.61	2.61	2.61	2.59	2.64	0.04
4.10	4.12	4.12	4.17	4.19	4.13	0.03

SD = Standard deviation

จุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Chulalongkorn University

			9		
รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide so	cale thickne	ss (µm)	
compact-1	3.07	2.54	2.81	2.81	2.67
porous 1	4.14	4.54	4.54	4.54	4.41
compact-2	2.67	2.81	2.54	2.67	2.54
porous 2	4.01	3.88	4.41	4.14	4.68
compact-3	2.94	2.81	2.67	2.81	2.81
porous 3	4.41	4.41	4.41	4.01	4.54
compact-4	2.67	2.81	2.67	2.54	2.67
porous 4	4.68	4.41	4.41	4.81	4.68
compact-5	2.94	2.81	2.94	2.54	2.54
porous 5	4.54	4.68	4.28	4.68	4.01
compact-6	3.07	2.54	2.67	2.81	2.67
porous 6	4.95	4.01	4.41	4.81	3.88
total layer	7.35	7.04	7.13	7.20	7.02
compact	2.89	2.72	2.72	2.70	2.65
porous	4.46	4.32	4.41	4.50	4.37

ตารางที่ ก- 5 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศปกติ 30 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง
6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide	scale thickne	ss (µm)			
2.67	2.67	2.67	2.67	2.67	-	-
4.41	4.54	4.41	4.28	4.68	-	-
2.67	2.54	2.81	2.54	2.54	-	-
4.41	4.14	4.41	4.41	4.01	-	-
2.54	2.54	2.54	2.67	2.54	-	-
4.14	4.54	4.01	4.41	4.54	-	-
2.67	2.67	2.54	2.67	2.67	-	-
4.54	4.14	4.54	4.14	4.41	-	-
2.81	2.94	2.67	2.54	2.54	-	-
4.14	4.14	4.68	4.28	4.14	-	-
2.81	2.54	2.54	2.67	2.67	-	-
4.14	4.01	4.81	4.54	4.41	-	-
6.99	6.90	7.11	6.97	6.97	7.07	0.13
2.70	2.65	2.63	2.63	2.61	2.69	0.08
4.30	4.25	4.48	4.34	4.37	4.38	0.08

CHULALONGKORN UNIVERSITY

				9	
รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide s	cale thickne	ss (µm)	
compact-1	2.01	2.01	2.01	2.27	2.14
porous 1	3.61	3.74	3.48	3.74	3.34
compact-2	2.27	2.01	2.01	2.01	2.01
porous 2	3.74	3.88	3.74	4.01	3.74
compact-3	2.01	2.27	2.14	2.14	2.14
porous 3	3.48	3.61	4.01	3.74	3.74
compact-4	2.14	2.27	2.27	2.14	2.01
porous 4	3.61	3.61	3.48	3.74	3.74
compact-5	2.27	2.14	2.14	2.01	2.14
porous 5	3.48	3.61	3.74	3.74	3.48
compact-6	2.14	2.14	2.14	2.14	2.01
porous 6	3.88	3.88	3.74	3.61	3.74
total layer	5.77	5.86	5.82	5.88	5.71
compact	2.14	2.14	2.12	2.12	2.08
porous	3.63	3.72	3.70	3.76	3.63

ตารางที่ ก-6 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน 20 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide	scale thickne	ss (µm)			
1.87	2.01	2.14	2.27	2.14	-	-
3.61	3.88	3.88	3.61	3.61	-	-
2.14	2.01	2.14	2.01	2.01	-	-
3.61	3.74	3.21	3.61	3.61	-	-
2.01	2.27	2.01	2.14	2.14	-	-
3.48	3.48	3.34	3.74	3.74	-	-
2.01	2.14	2.01	1.87	2.27	-	-
3.48	3.34	3.61	3.48	3.34	-	-
2.27	2.14	2.14	2.41	2.14	-	-
3.74	3.74	3.74	3.61	3.48	-	-
2.27	2.14	2.01	2.27	2.27	-	-
3.74	3.61	3.48	3.74	3.88	-	-
5.71	5.75	5.62	5.79	5.77	5.77	0.08
2.10	2.12	2.08	2.16	2.16	2.12	0.03
3.61	3.63	3.54	3.63	3.61	3.65	0.06

				- 9 ⁻	
รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide s	cale thickne	ss (µm)	
compact-1	1.87	2.14	2.14	2.27	2.27
porous 1	3.48	3.48	3.74	4.01	3.48
compact-2	2.01	1.87	2.27	2.14	2.14
porous 2	3.74	4.01	3.61	3.48	3.61
compact-3	2.14	2.14	2.14	2.27	2.01
porous 3	3.88	3.61	3.74	3.88	3.61
compact-4	2.14	2.01	2.27	2.01	2.01
porous 4	3.48	3.88	3.61	4.01	4.01
compact-5	2.01	2.01	2.14	1.87	2.01
porous 5	3.88	4.01	3.61	3.48	3.61
compact-6	2.14	2.01	2.27	1.87	2.14
porous 6	4.14	3.48	3.88	3.61	3.61
total layer	5.82	5.78	5.90	5.82	5.75
compact	2.05	2.03	2.21	2.07	2.10
porous	3.77	3.75	3.70	3.75	3.66

ตารางที่ ก-7 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน 25 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide s	cale thicknes	ss (µm)			
2.41	2.01	2.14	2.14	2.01	-	-
3.48	3.61	3.61	3.88	3.61	-	-
2.14	2.14	2.14	2.27	2.27	-	-
3.88	3.61	3.74	3.61	3.61	-	-
2.14	2.27	2.14	2.27	2.14	-	-
3.88	3.74	3.61	3.74	3.48	-	-
2.01	2.01	2.14	2.01	2.14	-	-
3.88	3.74	3.74	3.34	3.48	-	-
2.14	2.14	2.01	2.14	2.01	-	-
3.88	3.74	3.48	3.48	3.61	-	-
2.01	2.27	1.87	2.14	2.01	-	-
3.48	3.48	3.48	3.74	3.74	-	-
5.89	5.79	5.68	5.79	5.69	5.79	0.07
2.14	2.14	2.07	2.16	2.10	2.11	0.05
3.75	3.65	3.61	3.63	3.59	3.68	0.06

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รปที่	1	2	3	4	5
<u>ગ</u> ે –		Oxide s	cale thicknes	ss (um)	-
compact-1	2.27	2.01	1.74	2.14	2.14
porous 1	3.74	3.48	3.74	3.61	3.74
compact-2	1.87	2.14	2.27	2.01	2.01
porous 2	3.61	3.61	3.48	3.74	3.74
compact-3	1.87	2.14	2.01	2.14	2.01
porous 3	3.74	3.74	3.61	3.74	3.61
compact-4	2.27	2.14	2.14	2.14	2.14
porous 4	3.74	3.61	3.74	3.61	3.88
compact-5	2.27	2.14	2.27	2.14	2.14
porous 5	3.61	3.61	3.61	3.61	3.61
compact-6	2.14	2.27	1.87	2.27	2.27
porous 6	3.61	3.74	3.61	3.61	3.61
total layer	5.79	5.77	5.68	5.79	5.82
compact	2.12	2.14	2.05	2.14	2.12
porous	3.68	3.63	3.63	3.65	3.70

ตารางที่ ก-8 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน 30 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide s	cale thicknes	ss (µm)			
2.41	2.27	2.27	2.14	2.27	-	-
3.21	3.74	3.61	3.74	3.74	-	-
2.01	1.87	2.14	2.27	2.14	-	-
3.88	3.61	3.74	3.61	3.74	-	-
1.87	2.01	2.14	2.01	2.27	-	-
3.88	3.48	3.61	3.74	3.61	-	-
1.87	2.54	2.27	1.87	2.27	-	-
3.74	3.74	3.61	3.48	3.74	-	-
2.27	2.14	2.01	2.01	1.87	-	-
3.61	3.61	3.61	3.61	3.61	-	-
2.27	2.14	2.27	2.14	2.27	-	-
3.61	3.61	3.61	3.61	3.74	-	-
5.77	5.79	5.82	5.71	5.88	5.78	0.06
2.12	2.16	2.18	2.07	2.18	2.13	0.04
3.66	3.63	3.63	3.63	3.70	3.65	0.03

รูปที	1	2	3	4	5
		Oxide so	ale thickne	ss (µm)	
compact-1	2.41	2.41	2.41	2.41	2.67
porous 1	3.61	4.28	4.01	4.01	3.74
compact-2	2.67	2.14	2.27	2.27	2.41
porous 2	4.41	4.01	4.01	4.41	4.14
compact-3	2.14	2.41	2.41	2.41	2.54
porous 3	3.74	3.88	4.41	4.01	4.14
compact-4	2.41	2.27	2.27	2.67	2.41
porous 4	3.88	4.14	4.28	3.88	4.14
compact-5	2.41	2.41	2.27	2.41	2.41
porous 5	4.14	4.14	3.88	4.01	3.74
compact-6	2.67	2.27	2.54	2.41	2.27
porous 6	4.28	3.88	3.88	4.28	4.41
total layer	6.46	6.37	6.44	6.53	6.50
compact	2.45	2.32	2.36	2.43	2.45
porous	4.01	4.06	4.08	4.10	4.05

ตารางที่ ก-9 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน 20 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจลทรรศน์แบบใช้แสง

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide s	scale thicknes	ss (µm)			
2.27	2.41	2.54	2.41	2.54	-	-
4.28	4.41	3.88	3.88	4.01	-	-
2.27	2.41	2.41	2.27	2.41	-	-
4.14	4.28	4.54	4.14	4.01	-	-
2.41	2.27	2.41	2.41	2.54	-	-
3.61	3.61	4.41	4.14	3.88	-	-
2.54	2.54	2.41	2.41	2.41	-	-
3.61	3.61	3.74	4.14	4.28	-	-
2.54	2.27	2.27	2.54	2.41	-	-
4.54	4.41	3.74	3.74	4.41	-	-
2.54	2.54	2.41	2.41	2.41	-	-
4.28	4.41	4.14	4.14	3.88	-	-
6.51	6.53	6.48	6.44	6.53	6.48	0.05
2.43	2.41	2.41	2.41	2.45	2.41	0.04
4.08	4.12	4.08	4.03	4.08	4.07	0.03

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแผน อุมุตหออม ไม่เพรอรเร

		010000 23 000		9	
รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide s	cale thickne	ss (µm)	
compact-1	2.54	2.67	2.41	2.67	2.67
porous 1	4.68	4.28	4.81	4.54	4.81
compact-2	2.81	2.54	2.41	2.41	2.54
porous 2	4.41	4.68	4.95	4.41	4.54
compact-3	2.41	2.41	2.41	2.41	2.41
porous 3	4.68	4.41	4.14	4.68	4.54
compact-4	2.67	2.41	2.27	2.54	2.41
porous 4	4.54	4.95	4.68	5.21	4.28
compact-5	2.41	2.41	2.54	2.67	2.67
porous 5	4.54	4.14	4.41	4.14	4.81
compact-6	2.54	2.81	2.54	2.41	2.54
porous 6	4.54	5.08	4.54	4.41	4.41
total layer	7.13	7.13	7.02	7.08	7.11
compact	2.56	2.54	2.43	2.52	2.54
porous	4.57	4.59	4.59	4.57	4.57

ตารางที่ ก-10 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน 25 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจลทรรศน์แบบใช้แสง

6	7	8	9	10	Total	SD
	Oxide s	scale thickne	ss (µm)			
2.41	2.41	2.67	2.67	2.54	-	-
4.14	4.68	4.14	4.54	4.54	-	-
2.54	2.27	2.27	2.41	2.41	-	-
4.41	4.54	4.28	4.41	4.68	-	-
2.54	2.27	2.67	2.54	2.67	-	-
4.68	4.41	4.54	4.54	4.41	-	-
2.27	2.41	2.41	2.54	2.41	-	-
5.08	4.81	4.41	4.81	4.41	-	-
2.41	2.67	2.41	2.41	2.54	-	-
4.14	4.28	4.28	4.54	4.81	-	-
2.41	2.54	2.27	2.41	2.41	-	-
4.68	4.81	4.68	4.68	4.68	-	-
6.95	7.02	6.84	7.08	7.09	7.04	0.09
2.43	2.43	2.45	2.50	2.50	2.49	0.05
4.52	4.59	4.39	4.59	4.59	4.55	0.06
SD = Standar	d deviation					

		01100000 30 0000			
รูปที่	1	2	3	4	5
		Oxide so	cale thickne	ss (µm)	
compact-1	2.54	2.41	2.54	2.54	2.54
porous 1	4.14	4.54	4.41	4.81	4.41
compact-2	2.54	2.67	2.54	2.54	2.27
porous 2	4.68	4.81	4.81	4.68	4.68
compact-3	2.81	2.54	2.67	2.41	2.67
porous 3	4.68	4.81	4.14	4.14	4.88
compact-4	2.41	2.67	2.81	2.67	2.94
porous 4	4.68	4.41	4.54	4.54	4.54
compact-5	2.67	2.41	2.67	2.67	2.67
porous 5	4.68	4.14	4.81	4.68	4.54
compact-6	2.54	2.67	2.54	2.94	2.54
porous 6	4.54	4.54	4.41	4.68	4.68
total layer	7.15	7.10	7.15	7.22	7.23
compact	2.59	2.56	2.63	2.63	2.61
porous	4.57	4.54	4.52	4.59	4.62

ตารางที่ ก-11 ผลการวัดความหนาชั้นออกไซด์จากภาพภาคตัดขวางของชิ้นงานที่รีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไนโตรเจน 30 ชั่วโมง ที่ถ่ายด้วยกล้องจลทรรศน์แบบใช้แสง

6	7	8	9	10	Total	SD
Oxide scale thickness (µm)						
2.54	2.54	2.54	2.81	2.67	-	-
4.54	4.88	4.68	4.95	4.54	-	-
2.67	2.81	2.54	2.54	2.27	-	-
4.68	4.68	4.54	4.14	4.68	-	-
2.54	2.41	2.67	2.54	2.67	-	-
4.54	4.54	4.28	4.68	4.54	-	-
2.41	2.67	2.54	2.94	2.67	-	-
4.68	4.54	4.01	4.28	4.54	-	-
2.67	2.67	2.41	2.67	2.54	-	-
4.81	4.81	4.81	4.28	4.88	-	-
2.84	2.41	2.94	2.27	2.81	-	-
4.54	4.14	4.54	4.88	4.68	-	-
7.24	7.18	7.08	7.16	7.25	7.18	0.06
2.61	2.59	2.61	2.63	2.61	2.60	0.02
4.63	4.60	4.48	4.54	4.64	4.57	0.05
SD = Standard deviation						

รูปที่ ก-1 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะ ที่ใช้ในการ วัดความหนาของสเกลออกไซด์ ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-2 ภาคตัดขวางของสเกลออกไซด์ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัท ที่ใช้ในการวัดความหนาของสเกล-ออกไซด์ ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-3 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ปกติ ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความหนา ของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-4 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ปกติ ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความหนา ของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-5 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ปกติ ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความหนา ของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-6 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความ หนาของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-7 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความ หนาของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-8 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความ หนาของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-9 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ในโตรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความ หนาของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-10 ภาคตัดขวางของขึ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ในโตรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความ หนาของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-11 ภาคตัดขวางของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ในโตรเจน ที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ที่ใช้ในการวัดความ หนาของสเกลออกไซด์ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-12 สเกลออกไซด์ที่ผิวผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์ แบบใช้แสง

รูปที่ ก-13 สเกลออกไซด์ที่ผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศ ไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัทถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

รูปที่ ก-16 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัท

รูปที่ ก-17 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศปกติ 30 ชั่วโมง

รูปที่ ก-18 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในไฮโดรเจน 30 ชั่วโมง

รูปที่ ก-19 ผลการวิเคราะห์ชั้นออกไซด์ด้วย EDS line scan ของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อน แล้วอบอ่อนแบบกะในไนโตรเจน 30 ชั่วโมง

รูปที่ ก-20 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนก่อนอบอ่อนแบบกะถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์

อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-22 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน จากกระบวนของบริษัทถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

จุฬาลงกรณีมหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

รูปที่ ก-23 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจน จากกระบวนของบริษัทถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

รูปที่ ก-24 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-25 พื้นผิวของขึ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติที่อุณห_ภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-26 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

CHULALONGKORN UNIVERSITY

รูปที่ ก-27 พื้นผิวของขึ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-28 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

CHULALONGKORN UNIVERSITY

รูปที่ ก-29 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-30 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-31 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

จุฬาลงกรณมหาวทยาลย Chulalongkorn University

รูปที่ ก-32 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

ฐพาสงกระนมหาวทยาสย Chulalongkorn University

รูปที่ ก-33 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-34 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-35 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

CHULALONGKORN UNIVERSITY

รูปที่ ก-36 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-37 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-38 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-39 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850 [°]C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-40 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-41 พื้นผิวของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะ ในบรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-42 พื้นผิวของชิ้นงานที่กัดกรดจากกระบวนของบริษัทหลังจากผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อน แบบกะในบรรยากาศไฮโดรเจนจากกระบวนของบริษัทถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-43 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-44 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

ปที่ ก-45 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-46 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-47 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-48 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-49 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-50 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-51 พื้นผิวของชินงานหลังกัดกรดของชินงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-52 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-53 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-54 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไฮโดรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

120

รูปที่ ก-55 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-56 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-57 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-58 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 25 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-59 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

รูปที่ ก-60 พื้นผิวของชิ้นงานหลังกัดกรดของชิ้นงานที่ผ่านการรีดร้อนแล้วอบอ่อนแบบกะใน บรรยากาศไนโตรเจนที่อุณหภูมิ 850°C เป็นระยะเวลา 30 ชั่วโมง ถ่ายด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายณัฐพจน์ เกษมโกเมศ เกิดเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2534 ที่จังหวัดกรุงเทพฯ เป็นบุตร คนโตของนายชัยพล เกษมโกเมศและนางญานิศ เกษมโกเมศ ได้รับการศึกษาปริญญาตรีจาก ภาควิชาโลหการและวัสดุ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับการศึกษาต่อ ในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตที่ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปี 2557

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University